

FIŠERÁČIK

Školský rok: 2021/2022

2. polrok
Číslo: 40. ročník

PANI JAR PRICHÁDZA   TVORIVÁ VEĽKÁ NOC

MAMIČKY, ALE AJ OTECKOVIA MAJÚ SVOJ DEŇ

Základná škola Dr. Daniela Fischera 2, Kežmarok

REDAKČNÁ RADA

ŠÉFREDAKTORKA:

Petra Kubíková

ZÁSTUPKYŇA ŠÉFREDAKTORKY:

Stela Laskovská

REDAKTOR(KY):

Natália Ferenčáková, Jakub Bachleda,
Liliana Ciošová, Lenka Ondo-Eštoková,
Alexandra Šofranková, Tobias Benko,
Sofia Čupková, Martina Božeková
Linda Svocáková, Vanesa Gurová

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

Mgr. Matúš Kožuch, Petra Kubíková

ZODPOVEDNÍ REDAKTORI:

Mgr. Viera Hudačeková, Mgr. Matúš Kožuch

VÝTVARNÉ ODDELENIE:

Linda Svocáková, Vanesa Gurová

ADRESA REDAKCIE:

ZŠ, Ul. Dr. D. Fischera 2

060 01 Kežmarok

tel.: +421 918 735 945

e-mail: fiseracik@gmail.com

Základná škola

Dr. Daniela Fischera 2, Kežmarok

www.zsfiskk.edupage.org

Zelená škola

TLAČ:

Kežmarské tlačiarne, s.r.o.

Slavkovská 13, 060 01 Kežmarok

tel.: +421 52 452 62 84

e-mail: riaditel@tlaciarenkezmarok.eu

Správne odpovede z minulého čísla: SÚŤAŽ zo str. 18

Osemsmerovka - .... sú naše plúca

Zradenie listov - horný rad - javor, dub, buk, lipa, dolný rad - topoľ, agát, breza, hrab

Zelený certifikát

*Pristupuje zodpovedne k ochrane
životného prostredia aj správnym
triedením odpadov.*

Obsah

ÚVOD	4
FEBRUÁR	5
Pyžamový deň	5
Karneval.....	5
Valentín – 14.2.	5
Zelený certifikát.....	7
Magický dátum	7
H Á D A N K A:	8
MAREC	8
Popolcová streda.....	8
MDŽ - 8.marec.....	8
Marec - mesiac knihy	9
Svetový deň vody – 22.3.	12
Schválený EAP Zelenej školy	13
APRÍL	14
Noc s Andersenom	14
Vynášanie Moreny.....	15
Jarné kvety.....	15
Prečo je štvrtok Zelený, piatok Veľký a sobota Biela?	17
Uhlíková stopa	22
Tisícročné včely.....	22
Chránime stromy.....	23
MÁJ	24
Stavanie májov alebo nie je máj ako máj	24
Deň matiek – 8.5.	24
Elene Čepčeková - Nech vravia ruže	24
<i>Prečo sa oslavuje Deň matiek?</i>	25
VEĽKÉ upratovanie	25
Máj, lásky čas.....	25
Svetový deň včiel – 20.5.....	26
JÚN	27
Medzinárodný deň detí	27
Učíme sa netradične	28
Škola hrou – Cirkus na hodine angličtiny	29
Beseda s pracovníčkou banky	30

Výchovný koncert.....	30
Deň otcov - 19.6.....	31
Svätojánska noc	33
Naša škola rozkvitá	33
ČÍTAJME SI ... 2022.....	34
KONIEC.....	35
Interview	37
Kyberšikana	37
M Á G I A.....	38
LIEČIVÁ SILA MINERÁLOV	38
Naše výlety po Slovensku	40
AKO SME REPREZENTOVALI ŠKOLU.....	45
ŠPORT.....	53
TESTOVANIE 9 2021/2022.....	54
Moja malá záhradka	54
KOMPARO.....	55
ZBERAČI.....	56
Poštová schránka	61

ÚVOD

Slovo šéfredaktorky

Milí fišeráci,
spoločne sa presúvame do druhého polroka školského roka 2021/2022 - srdečne vítame február, s ktorým pomaly prichádza jar. Odpočítavame...
...február, marec, apríl máj, jún .... letoooo ...

Prajem Vám pekné chvíľky s časopisom.

S pozdravom Vaša
Petra Kubíková

F
A
Š
I
A
N
G
Y

Text, foto: net

Pri vyslovení pojmu *fašiangy* sa ľuďom vybaví hlavne pestrofarebné masky, fašiangový sprievod alebo napríklad karneval. Len málo z nich však tuší, s akými tradíciami, zvykmi a jedlami sa fašiangy ako sviatok jedla spájajú. Väčšina ľudí si pod týmto názvom predstaví dlhé slávnostné obdobie medzi Vianocami a začiatkom Pôstneho obdobia, ktoré trvá od sviatku Troch kráľov až do Popolcovej stredy. Iní potom ako fašiangy označujú trojdňový sviatok, ktorý sa oslavuje na konci fašiangového obdobia, teda iba fašiangovú nedeľu, pondelok a utorok.

Štyridsať denné pôstne obdobie pred Veľkou nocou, kedy sa má upustiť od požívania mäsa. Preto boli fašiangy oficiálne považované za sviatok jedla. Jediným a hlavným účelom bolo dosýta sa najesť. Korene fašiangových zvykoslovných útvarov siahajú do dávnej minulosti slovanských pohanských predkov. Fašiangové obchôdzky a zábavy vrcholili na spoločnej veselici v krčme, kde sa z naturálií zozbieraných po celej dedine vystrojila hostina spojená s tancovačkou. V mestách je tradícia fašiangov spojená s plesmi a bálmi.

Pozn.:

Slovo fašiang pochádza z nemeckého vast-schane, ktoré vo voľnom preklade znamená posledný nápoj. Symbolizovalo nastávajúci 40-dňový pôst pred Veľkou nocou, ktorý sa najmä v minulosti bral veľmi vážne. Práve preto mali byť posledné fašiangové dni, nazývané ostatky, dňami bujarej zábavy. Z veľkomoravského obdobia je z nášho územia známy názov mjasopust.

FEBRUÁR

Pyžamový deň

Žiaci III.A sa 3.2. rozhodli, že si urobia pohodovo teplákové učenie. Svoj teplákov - pyžamový deň si užili.

Foto: archív školy

Karneval

Na škole sa konal aj triedny karneval, hýrilo to rôznymi maskami, niektoré boli aj svojpomocne urobené, pretože sa fantázii medze nekladú, a keď sú ruky šikovné ....

Foto: net, archív školy, tvorba 3D masky

Valentín – 14.2.

„Láska je jedna duša prebývajúca vo dvoch telách.“ – Aristoteles

„Láska je maliarske plátno, ktoré vytvorila príroda a k obrazu svojmu dotvorila našu predstavivosť.“ – Voltaire

„Láska je poéziou zmyslov.“ – Honoré de Balzac

„Všetko čo potrebujete k životu je láska, ale sem tam kúsok čokolády tiež neuškodí.“ – Charles M. Schulz

Tento deň je sviatkom všetkých zamilovaných, kedy si vyznávame lásku viac ako inokedy. Obdarúvame sa kvetmi, sladkosťami, či inými drobnosťami a stretávame sa na romantických miestach. *Viete však, že sviatok Sv. Valentína nie je novodobým výmyslom? Viete, kto to bol sv. Valentín a prečo si ľudia práve v tento deň vyznávajú lásku*

Pôvod dňa svätého Valentína je opradený záhadami. Sú s ním spojené mená najmenej troch svätcov - martýrov. Prvým bol svätý Valentín, ktorý trpel v Afrike so svojimi spoločníkmi. Druhým svätým bol biskup z Interamny a tretím bol rímsky kňaz Valentín z 3. storočia. O prvom a druhom Valentínovi sa vie len veľmi málo, a tak je najznámejší príbeh tretieho Valentína. O svätom Valentínovi, ktorý žil v 3. storočí nášho letopočtu, koluje veľa legiend. Jednou z najznámejších je kresťanská legenda, ktorá hovorí o svätom Valentínovi,

ktorý bol mučeníkom žijúcim za vlády cisára Claudia II. Tento panovník rád a často viedol vojny, ale rímski muži jeho nadšenie nezdíľali a neradi vstupovali do vojska. Podľa Claudia bol ich dôvod jednoduchý: nechceli opúšťať svoje ženy a rodinu. Ženatých mužov nepovažoval za dobrých bojovníkov. Preto zakázal všetky zásnuby a sobáše v celom Ríme. Valentín bol rímsky kňaz, ktorý aj napriek cisárovmu zákazu tajne sobášil zamilované páry. Keď to cisár Claudius zistil, uväznil Valentína a odsúdil ho na trest smrti. Poprava sa konala 14. februára roku 296. Pred svojou smrťou napísal Valentín milostný list dcére väzenského dozorca, do ktorej sa zaľúbil. A tak vzniklo prvé valentínske prianie. V roku 469 pápež Gelasius ustanovil deň smrti sv. Valentína za pamätný deň na jeho počesť. Sv. Valentín sa tak stal patrónom zaľúbených.

Text: net, upravila P.K.

Zelený certifikát

Dňa 22.2. sme od spol. SEWA, a.s. získali Zelený certifikát, tento dokument je potvrdením, že škola pristupuje zodpovedne k ochrane životného prostredia aj správnym triedením odpadov. Na zhodnotenie sme v roku 2020 odovzdali použité batérie v množstve 808 kg.

Text: PaedDr. Dagmar Gáborčíková

Pozn.:

Batérie obsahujú mnoho ťažkých kovov (olovo, kadmium, nikel). V prípade, že sa tieto toxické látky uvoľnia do pôdy a podzemných vôd, ohrozujú zdravie ľudí a poškodzujú ekosystém. Použité batérie je možné odovzdať v ktorejkoľvek predajni, kde predávajú nové batérie. Sú v nich umiestnené zberné nádoby, kde stačí použiť batérie vysypať. Staré batérie a akumulátory je možné odovzdať aj na zbernom dvore v mieste bydliska, alebo priniesť do školy, keď je vyhlásený zber.

Magický dátum

Deň plný dvojok

Palindromický dátum

Takých magických dátumov až tak veľa nenájdete. Sled čísel je rovnaký spredu aj zozadu a vyskladaný je len z dvojok, prípadne aj núl. Takéto nápadné číslo sa označuje v numerológii za anjelské a odporúča sa pozrieť, čo by pre nás mohlo znamenať. Čerešničkou na torte bol fakt, že tento dátum pripadol na utorok, teda 2. deň v týždni, čo jeho posolstvo ešte znásobuje. Niečo podobné sme mali aj 2.2.2022 a 20.2.2022.

Dnešný dátum 22.2.2022 je ale špeciálny aj z toho dôvodu, že sa jedná o takzvaný palindrom!

Pozn.:

Palindrom /svoj pôvod má slovo v gréckom „palindromos“ teda bežiaci pozpätku/, dá sa teda čítať aj späť a zostane stále rovnaký. Ďalší palindromický dátum nás čaká za 8 rokov, teda v roku 2030 /03.02.2030/. S palindromami sa môžeme stretnúť aj medzi číslami, slovami, melódiami alebo medzi sekvenciami symbolov (napr. u DNA).

H Á D A N K A:

Kedy bolo najviac dvojok v tento deň?

Správnu odpoveď nájdeš na poslednej strane časopisu.

Text: net, upravila P.K.

MAREC

Popolcová streda

Popolcová streda alebo škaredá streda v roku 2022 pripadla na 2.3. V rímskokatolíckom liturgickom kalendári je to prvý deň pôstneho obdobia. Nasleduje štyridsať dňový pôst spolu so šiestimi nedeľami. Nedeľa sa do Pôstneho obdobia nezapočítava, preto lebo sa za pôstny deň nepovažuje. Z časového hľadiska teda Popolcová streda pripadá na 46. deň pred Veľkonočnou nedeľou. Pre každý rok platí iný dátum Veľkej noci, čo ovplyvňuje aj stanovenie dátumu Popolcovej stredy. Po veselom fašiangovom období nastáva čas útlmu, čiže pôstu.

Poznačenie popolom je sprevádzané slovami:

„Pamätaj, že si prach a na prach sa obrátiš.“ alebo „Kajajte sa a verte v Evanjelium.“

Pre mnoho kresťanov predstavuje Popolcová streda pripomienku vlastnej konečnosti a cieľa či smerovania vlastného života, vyznačuje sa teda pokáním.

Kto chce veštiť, prípadne robiť magické praktiky, musí sa podrobiť aj očiste tela. Nie je to len očista pokožky, ale aj vnútra organizmu, čiže čriev a psychiky. Preto sa aj im doporučuje pôst. Pospolití ľudia dávnych čias od pradávna vnímali energie prírody a prispôbovali sa im. Názov dňa pochádza zo zvyku páliť palmy či bahniatka z Kvetnej nedele z minulého roka. Takto získaný popol sa používa pri bohoslužbe Popolcovej stredy, kedy sú veriaci poznačení popolom na čelo; tento symbol sa vzťahuje na blízkovýchodnú tradíciu sypania si popola na hlavu na znamenie pokánia pred Bohom.

MDŽ - 8.marec

*Krásny
deň žien*

Medzinárodný deň žien, je medzinárodne uznávaný sviatok oficiálne ustanovený Organizáciou Spojených národov. Hoci od roku 1990 nie je na našom území sviatkom oficiálnym, mnoho slovenských rodín ho oslavuje dodnes, v roku 2004 sa dokonca zaradil medzi významné dni. Ľudia si v tento deň pripomínajú hlavne boj za ženské práva, rovnoprávnosť mužov a žien, odstránenie diskriminácie a celkovo lepšie pracovné podmienky pre ženy.

Podľa OSN by však mal byť zároveň aj oslavou všetkých ženských úspechov bez ohľadu na ich etnické, národnostné, jazykové, kultúrne, politické a ekonomické rozdiely.

Text, foto: net, upravila P.K.

Ôsmy marec

Stále si len vyberajú,
medzi nami preberajú,
prezerajú šírku pásu,
ved' to tvorí celú krásu.

Aká duša to je jedno,
ved' vyzerá naozaj biedno.

Ja som žena, ty to vieš, hlavné je
však, čo ty chceš.

Právo by som chcela mať,
nechcem byť ja niečia mať.

Hračka nikoho ja nie som,
sama nemôžem ísť ani lesom.

Keby sa doba zmenila,
žena by aj život zažila.

Nebudem ja mejkap nosiť,
nebaví ma stále prosiť.

Ja som žena, nie som vec,
nikdy mi už nepovedz
„Ty si na to príliš slabá.“

Ja som žena a mám práva.

Autor: Petra Kubíková

Foto: net

Marec - mesiac knihy

Knihy sú skvelé. Nielenže nám otvárajú bránu k múdrosti a rozširujú naše obzory, robia nás aj lepšími, dobre si pri nich oddýchneme a zlepšujú kvalitu nášho života. A to je hrstka dôvodov, prečo začať čítať knihy. Škoda, že tak málo ľudí ich berie pravidelne do ruky ...

V mesiaci marec boli pripravené rôzne zaujímavé **čitateľské aktivity**:

Návšteva mestskej knižnice

V spolupráci s Mestskou knižnicou v Kežmarku sme sa zúčastnili týchto aktivít:

- Johannes Jensen má pocit, že je iný /2. a 3. ročník/
- Soľ nad zlato /4. Ročník/

Lýceum Kežmarok

Lyceálna knižnica je jednou z najväčších historických školských knižníc v strednej Európe. Nachádza sa v nej 150 tisíc zväzkov kníh, 53 prvotlačí vytlačených od vynájdenia kníhtlače v roku 1500 a najväčšia zbierka tlače 16. storočia na Slovensku, z tohto storočia je až 2600 kníh. Žiakov upúťali vzácne historické knihy, ktoré videli v priestoroch lýcea. So záujmom si vypočuli tiež rozprávanie o slávnych študentoch, ktorí tam študovali.

Školská knižnica

Žiaci s radosťou navštevujú našu školskú knižnicu a čítareň, kde si požičiavajú, čítajú a prezentujú prečítané knihy a svoje čitateľské denníky.

Zážitkové čítanie je skvelou alternatívou, ako medzi deťmi zvýšiť záujem o knihy a čítanie.

Každý príbeh obohatí žiakov a prinesie im nový zážitok. Preto žiaci 2. stupňa pozvali do školskej čítárne mladších žiakov. Atmosféra bola úžasná. Veríme, že si žiaci 2. ročníka oddýchli pri počúvaní básne o láske v detskom veku, mačkách, ktorých mená hovorili za všetko a pobavili sa aj na príbehu autobusovej „story“.

Čitateľský oriešok

Mnohé deti sa rady zapájajú do literárno-čitateľských súťaží. Jednou z nich bol Čitateľský oriešok. Súťaž rozvíja ich predstavivosť a obrazotvornosť - vo výtvarnej časti museli zapojiť svoju fantáziu a prepojiť dva príbehy do jedného. Žiaci sa preluskali dvoma veselými príbehmi a hľadali odpovede na otázky z textu. Precvičili si čítanie s porozumením, vnímanie medzipredmetových vzťahov a logické myslenie. Súťaž rozvíja ich predstavivosť a obrazotvornosť - vo výtvarnej časti museli zapojiť svoju fantáziu. Zahrli sa na umelcov, vymysleli postavičkám z dvoch príbehov spoločné dobrodružstvo a nakreslili ho na výkres. Výkresy sme zabalili a poštou poslali do RAABE. Odborná porota vybrala zo všetkých doručených výkresov v prvom kole 333 výkresov za každý ročník. /Od 5.4. do 16.5.2022 boli tieto výkresy zverejnené na facebooku RAABE, kde prebiehalo hlasovanie - lajkovanie kresieb širokou verejnosťou./ Šiesti naši druháci zaujali porotu, ktorá vybrala ich práce do finálneho kola.

Osmijanko

Marec, mesiac knihy, mali naši žiaci možnosť privítať s Osmijankom a jeho interaktívnou putovnou výstavou v Slovenskej národnej galérii Kaštieľ Strážky. Na tejto výstave si naši Osmijankovi záhradníci poradili s cestičkami porekadiel a prísloví, hádankami, s názvami známych ľudových rozprávok a mnohými ďalšími pútavými aktivitami zameranými na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Za odmenu si mali možnosť pozrieť aj bábkové predstavenie Lukáša Tandarú „Môj strakatý smiech alebo ako som sa stal silným“ na motívy knižky Daniela Rušara Strakáč a Tíoni. V Osmijankovej záhrade strávili zábavné dopoludnie, ktoré im ukázalo, že knihy sú ako dvere, ktoré keď otvorí, akoby vstúpili do čarovného sveta.

Deň vody

22.3. si žiaci každý rok pripomínajú ako Deň vody, v ďalšom článku sa k tomu dňu ešte vrátíme. V príbehu O putovaní Kvapky sa dozvedeli o kolobehu vody v prírode. So záujmom sa zapojili do tvorivých dielní, kde zhotovili množstvo krásnych projektov plných obrázkov a textov.

Malí knihovníci

Knihy, ktoré máme tak radi, prechádzajú celý radom rúk, než sa dostanú na pulty kníhkupectiev či knižníc. Kto všetko pracuje na vydaní kníh a aká je ich úloha? Toto všetko si vyskúšali žiaci 3. ročníka pri tvorbe jednotlivých kníh. Rozdelili sa do skupín a na jednotlivé profesie, ktoré sú potrebné pri vzniku knihy. A tak vznikali leporelá, zábavné knihy, komiksy, náučné knihy a rôzne iné typy kníh. Práca ich veľmi zaujala. Zistili, že aj „malí knihovníci“ dokážu vytvoriť veľmi pekné knihy.

Besedy so spisovateľmi

Mesiac marec bol pestrý aj tým, že našu školu navštívili obľúbení spisovatelia. Malí prváci privítali Gabrielu Futovú, druháci medzi sebou pozvali Katku Škorupovú, v treťom ročníku sa zasmiali na príbehoch Petra Karpinského a štvrtákov zaujalo pútavé rozprávanie Valentína Šefčíka. Na záver besedy si mohli zakúpiť knihy od spisovateľov a celý zážitok umocňovala autogramiáda.

Čítanie prospieva zdraviu.

Čítanie predlžuje život.

Čítanie kultivuje našu reč.

Čítanie podporuje myslenie.

Čítanie nás robí kultúrnejšími a empatickejšími.

Čítanie prináša radosť zo života a dodáva sebavedomie.

Čítanie pomáha prosperite celej spoločnosti.

Vďaka čítaniu spoznávame svet, tak prečo nezačať už dnes?

Text :PK SJL
Foto: archív školy

Svetový deň vody – 22.3.

Dnešný Svetový deň vody strávili žiaci VI.C v pracovno - súťažnej atmosfére. Na hodine matematiky sa venovali riešeniu rôznych matematických problémov zameraných na šetrenie vody, znečisťovanie našich oceánov a významu našich vôd.

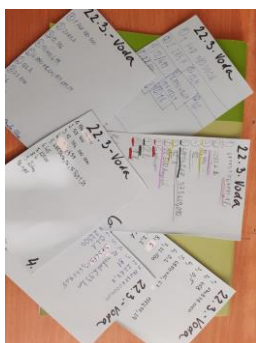

Foto: archív školy, net
Text: P.K.

Schválený EAP Zelenej školy

Dňa 29.3.2022 našej škole regionálna konzultantka Zelenej školy schválila Environmentálny akčný plán (EAP) k téme Zeleň a ochrana prírody.

Hlavným cieľom nášho snaženia bude do konca mája 2023 zvýšiť možnosti realizácie environmentálneho vzdelávania na 10% odučených hodín vonku (cca + 270h ročne) vytvorením troch nových výučbových plôch v školskej záhrade.

Prostredníctvom 10 hlavných aktivít a 5 doplnkových sa budeme venovať pestovaniu rastlín v našich triedach, chodbách a v areáli školy, pripravíme

rozhlasové okienka, budeme súťažiť o najkrajšiu triednu parapetu, navštívime včelára, zúčastníme sa besedy s ornitológom a mnoho iných činností.

Nástenky a chodby budú vyplnené náučnými panelmi pre všetkých zvedavých ochranárov prírody.

Plneniu aktivít k danej téme sa budeme venovať až do konca školského roka 2022/2023. Už teraz veríme, že získame nové vedomosti, zručnosti a svojou usilovnou prácou obhájime vlajku Zelenej školy aj v ďalšom období.

Text: Kolégium Zelenej školy
Foto: archív školy, net

Noc s Andersenom

V piatok 1.4. sa triedy prvého stupňa zapojili do podujatia Noc s Andersenom. Noc s Andersenom je medzinárodné podujatie na podporu čítania, ktoré sa organizuje pri príležitosti výročia narodenia dánskeho rozprávkaru *Hansa Christiana Andersena* (2.4.1805 – 4.8.1875). Od roku 1967 je 2.4. vyhlásený za Medzinárodný deň detskej knihy. Na Slovensku Noc s Andersenom od roku 2006 koordinuje Spolok slovenských knihovníkov a knižníc. Koná sa vo všetkých regiónoch Slovenska a každoročne priberá väčší počet nielen verejných a školských knižníc, ale aj základných a materských škôl, centier voľného času, detských domovov a ďalších výchovno-vzdelávacích a kultúrnych zariadení. Vzhľadom k epidemiologickej situácii bola možnosť sa zapojiť do jej priebehu počas dňa. Túto možnosť sme využili aj my a piatok sa niesol v znamení spoznávania príbehov ukrytých v knihách. Možností a tém tohto ročníka bolo veľa - každá zapojená trieda si vybrala tú svoju. Deti sa stali súčasťou Foglarových dobrodružstiev s Chlapcami od Bobrej rieky, spoznali odvážnu Pipi Dlhú Pančuchu a objavovali široký svet Andersenovej tvorby. Ako spomienku a odmenu za účasť, si deti odniesli pohľadnicu vyrobenú špeciálne pre tento ročník. Veríme, že aj takéto aktivity prispievajú k väčšiemu záujmu detí o knihy a čítanie.

“Kniha je nástrojom, ktorý zapal’uje predstavivosť.”
Alan Bennett

Text: Vyučujúce I. stupňa
Foto: archív školy

Vynášanie Moreny

A máme dva týždne pred Veľkou nocou. Jeden z najarchaickejších zvykov, ktorý sa zachoval do dnešných čias. Koná sa koncom zimy a vyjadruje túžbu ľudí skoncovat' s chladným počasím a privolať teplé lúče slnka. Tento zvyk má korene v predkresťanskom období, keď ľudia verili, že prírodu ovládajú nadprirodzené sily, ktorých konanie možno ovplyvniť. Týmto silám pripisovali aj striedanie ročných období.

Morena symbolizovala zimu, preto ak ľudia chceli, aby prišla jar, museli ju zabiť, utopiť v potoku alebo upáliť. Mala podobu slamenej figuríny oblečenej do ženských šiat, ktorú niesli mladé devy so spevom k potoku. Pri brehu ju vyzliekli, zapálili a hodili do vôd rozmŕzajúcej rieky. V niektorých regiónoch vynášajú mládenci aj Deda, **slamenú figurínu v podobe starého muža**.

Text, foto: zdroj net, upravila P.K.

Jarné kvety

Vieš, ktoré prvé najbežnejšie jarné kvety nájdeš v prírode alebo záhrade?

S ú ě a ž:

Správna odpoveď:

1. Tulipán 2. Primulka 3. Narcis 4. Snežienka jarná 5. Podbeľ liečivý 6. Púpava lekárska 7. Bleduľa jarná 8. Fialka 9. Krókus - šafrán /krokus/ 10. Sedmokráska obyčajná 11. Prvosienka jarná

Snežienka jarná

Prvý jarný kvet, ktorý nájdete v lesoch, na lúkach, ale aj v záhradách. Kvitne od februára do apríla. Plodom je tobolka. Je jedovatá, obsahuje alkaloidy, najnebezpečnejšia je cibuľka. Spôsobuje hnačky a zvracanie.

Fialka

Je to drobný voňavý kvietok, ktorý kvitne od konca marca do mája. Existuje veľa druhov fialiek - voňavá, záhradná, poľná, trojfarebná a pod.. Nájdem ju v svetlých lesoch, pri vode, na lúkach aj na medziach. Tie, ktoré rastú v tieni, majú obvykle tmavšiu farbu. Kvety sú najčastejšie fialové, no občas aj biele, modré alebo ružové. Patrí k liečivým rastlinám.

Bleduľa jarná

Objaví sa hneď ako sa roztopí sneh, nájsť ju môžeme od marca do mája. Je odolná voči chladu a rastie na vlhkých a podmosených miestach napr.: okolo vodných plôch, v lužných lesoch a pod stromami. Jej kvet sa podobá kvetu snežienky, no má zvončekový tvar a zvyčajne na každom okvetnom lístku na konci má zelenožltú škvrnku.

Krókus - šafrán /krokus/

Vyzerá ako malý kosatec a nájdeme ho v záhradách. Najčastejšie vykvitá v marci a v apríli. Najtypickejšia farba je bledofialová, ale kvitne aj inými farbami. Má medovú vôňu, a patrí k vzácnym prírodným koreninám a prírodným farbivám.

Sedmokráska obyčajná

Rastie na trávnatých medziach, lúkach aj cestách a má rada vlhko. Kvitne od skorej jari až do jesene. Jej kvietky sú drobné a patrí medzi liečivé rastliny, lebo má protizápalovú a hojivú účinky, používa sa proti kašľu.

Púpava lekárska

Na jar má zlatožltú hlavičku a po odkvitnutí sa premení na bielu páperovú guľôčku. Má vysokú dutú stonku, ktorá obsahuje mliečnu šťavu. Nájdem ju od apríla až do septembra, pričom rastie prakticky všade, obľubuje slnko. Je to liečivá rastlina, pomáha pri bolestiach žľzníka a problémoch s pečeňou.

Podbel' liečivý

Je to žltá kvetina, rastie pri cestách, na okraji lesa, na lúke, na sídliskách aj na rumoviskách. Je to liečivá rastlina, kvety prospievajú dýchacím cestám, listy liečia zápal žíl, bolesti kĺbov a kožné choroby.

Prvosienka jarná

Kvety má žlté alebo žlto-zelené, kvitne v marci až máji na lúkach, dubových a bukových hájoch, pasienkoch a vo svetlejších listnatých lesoch. Je to liečivá rastlina, pomáha pri zápale priedušiek, pľúc, pri angíne, zápale nosných dutín a čiernom kašli.

Primulka

Rastlina pochádza z Číny a pestuje sa v záhradách. Poznáme vyše 500 druhov, pričom má bohatú škálu farieb.

Narcis

Tento kvietok nájdeš na jar v mnohých záhradách a je typický pre Veľkú noc, dorastá do výšky 8 až 60 cm a poznáme viacero odrôd. Kvitne v marci a apríli, niekedy až do mája.

Tulipán

Podobne ako narcis je to najobľúbenejšia jarná kvetina záhrad, je vysoký 10 až 70 cm a má rôzne odrody, ktoré sa líšia farbou a veľkosťou kalicha. Kvitne od marca do mája.

Foto, text: zdroj net, upravila P. K.

Prečo je štvrtok Zelený, piatok Veľký a sobota Biela?

Veľká noc - sviatky prvého jarného splnu Mesiaca, ktoré nadväzujú na dlho očakávané dni jarného slnovratu a rovnodennosti a sú spojené so začiatkom základných poľnohospodárskych prác, majú pradávné tradície. Po úmornej a dlhej zime vítal človek najrozličnejšími oslavami a rituálmi koniec tmy a víťazstvo svetla, preto sa v rozličných podobách Veľká noc ako sviatky jari oslavuje aj v iných náboženstvách.

Pre kresťanov predstavuje Veľká noc mimoriadne významné a radostné sviatky. **Zeleným štvrtkom** sa začína pôst pašiového týždňa, ktorý trvá až do vzkriesenia. So Zeleným štvrtkom súvisí zmlknutie zvonov, o ktorých sa vraví, že až do Bielej soboty "odleteli do Ríma". Zvuk zvonov dodnes supľujú na vidieku rozličné rapkáče. Podľa viacerých prameňov zákaz zvonit' nesúvisel s ich odletom do Ríma, ale pramenil v dávnej viere v návrat duší mŕtvych k pozostalým. Ľudia sa totiž obávali, že zvony by v kontakte s takýmito dušami

stratili svoju zázračnú moc - zaháňať búrku, mraky a zlé sily.

Veľký piatok je časom prísneho pôstu, rozjímania, modlitieb, pašii a očistných obradov. V tento deň sa podľa ľudových skúseností zakazovalo hýbať zemou, pretože sa verilo, že ešte spí - táto obyčaj má korene v starých kultoch uctievania zeme. Ľudia verili, že zem je zjari ťarchavá - mnohí sa jej klaňali a bozkávali ju s nádejou, že sila zeme prejde takýmto dotykom i do človeka. Mnohé ženy dodnes na Veľký piatok stierajú z jarných lúk rosu. Na Veľký piatok sa vzťahuje aj prísny zákaz pitia alkoholu, lebo gazda, ktorý by to porušil, bol by údajne v lete stále smädný a hrozilo by mu, že ho uštipne had.

Biela sobota bola pokračovaním dvoch predchádzajúcich dní, počas nej však už v domácnostiach voňalo aj mäso a údeniny, ktoré gazdinky pripravovali na Veľkonočnú nedeľu. Pripravovala sa najmä bravčovina a z nej predovšetkým údená šunka a klobásy, ktoré ženy ukladajú i do prútených košíkov,

v ktorých nosia v nedeľu ráno jedlo, určené na sviatočné raňajky, posvätiť. Biela sobota súvisela s ďalšími očistnými obradmi - ľudia sa usilovali poumývať sa v sviežej jarnej vode potokov a studničiek, aby táto magická voda zmyla všetky choroby, upevnila zdravie, zvýraznila krásu. Vodou z tohto dňa bojovali i proti škodcom. Biela sobota je niekde považovaná za čas vhodný na sadenie a siatie a ženy v ovocných sadoch budili trasením stromčeky. Veľký význam má v tento deň aj obradné zažihanie očistného ohňa.

Nedeľa - Boží hod veľkonočný je hlavným veľkonočným sviatkom, ktorý sa nachádza uprostred cirkevného roka. Katolíci pri rannej omši svätia potraviny, medzi ktorými ani dnes v košíkoch okrem mäsa nesmú chýbať koláče a kráľ veľkonočných sviatkov - vajíčko.

Veľkonočný pondelok je čas oblievačky a šibačky. Z vrbových prútov sa totiž vraj sviežosť a pružnosť prenáša šibaním na ženy a dievčatá - inde šibačku nepoznajú a pondelok je opäť časom hojnosti vody. V niektorých častiach Slovenska sa oblievačka začína už skoro ráno, na svitaní - a v domoch čaká návštevníkov popri pohosteniu odmena - maľované vajíčko tzv. kraslice, ktoré symbolizuje symbol života. Najstarším spôsobom zdobenia vajec bolo farbenie v rozličných rastlinných odvaroch, neskôr sa vyvinuli rozmanité techniky ako napr. batikovanie - nanášanie vosku na vajce ihlou a následné farbenie, pričom miesta pokryté voskom zostali nezafarbené.

Veľká noc 2022:

Táto je špecifická tým, že došlo k premenovaniu sviatkov:

Kvetná nedeľa - Palmová nedeľa

Zelený štvrtok - Štvrtok svätého týždňa

Veľký piatok - Piatok utrpenia Pána

Biela sobota - Svätá sobota

Veľkonočná nedeľa - Veľkonočná nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania

Veľkonočný pondelok - Pondelok vo veľkonočnej oktáve

Svätý týždeň - Veľký týždeň

Veľkonočné kraslice

Naša škola sa zapojila do projektu **maľovania veľkonočných kraslíc**, ktorý vyhlásilo mesto Kežmarok. Kraslice zdobili park pred Mestskou knižnicou na Hlavnom námestí a ich výstava bola do 24.4.2022. Na slávnostnom sprístupnení inštalácie sa v piatok 8.4.a zúčastnili aj žiaci IV. ročníka, ktorí sa podieľali na tvorbe kraslice.

Ďakujeme mestu za spríjemnenie veľkonočného obdobia a prajeme príjemné prežitie veľkonočných sviatkov.

Text: Vyučujúce IV. ročníka

Foto: archív školy

Dni začínajú byť teplejšie a slnečnejšie, začínajú práce v záhradkách, prípravy priesad, ale aj jazdy na bicykloch alebo prechádzky prebudenou prírodou.

Mravčekovia - malí pestovatelia

Foto: archív školy

Milá návšteva v I. ročníku

Dňa 21.4.2022 navštívili žiakov I. ročníkov našej školy mestskí policajti z Kežmarku. Vedomosti o pravidlách cestnej premávky a bezpečnom správaní sa počas jazdy na bicykli boli prezentované hrovou formou. Veríme, že sa stretneme pri spoločných akciách, a to v súčinnosti s ďalšími záchrannými zložkami nášho mesta.

Text. Tr. uč. I. ročníkov
Foto: archív školy

Mladý cyklista - beseda v II. ročníku

Príjemné jarné počasie láka dospelých aj deti do prírody. Na poznávanie okolia je najlepšia jazda na bicykli. Preto naši druháci uvítali besedu s pracovníkom mestskej polície v Kežmarku, ktorý im porozprával veľa zaujímavých a potrebných informácií o bicykli a cyklistike. Spoločne si zopakovali, ktoré časti bicykla patria k jeho povinnej výbave. Pripomenuli si pravidlo zodpovedne vidieť a byť videný. Opäť poznávali dopravné značky, značenia na ceste a chodníkoch, pravidlá a predpisy cestnej premávky. Praktickými ukázkami riešili jazdu na cyklistickom chodníku. Všetci žiaci vedeli, aké ochranné prvky musia mať pri jazde na bicykli. Boli zvedaví a spomínali tiež vlastné zážitky pri bicyklovaní. Želáme im veľa radosti a bezpečné chvíle pri jazde na bicykli.

Text: Vyučujúce II. ročníka

Keď myslíš na zelenú budúcnosť, jazdiš na bicykli či kolobežke!

O uhlíkovej stope sa viac dočítaš na str. 20. P. K.

Ludí treba upozorniť na vplyv ničenia

životného prostredia!!!

Treba diskutovať o možných
riešeniach,

zabrániť znečisteniu!!!

Foto: archív školy, tvorba našich žiakov

Cieľom dňa je pripomenutie si našej závislosti na zdrojoch, ktoré nám naša Zem poskytuje a preto je potrebné ich chrániť a venovať im náležitú pozornosť.

Prostredníctvom sloganu „**Investujme do našej planéty**“ sa upriamuje pozornosť tohtoročného dňa Zeme na potrebu zmeny opatrení v oblasti klímy a apeluje na zodpovednosť nás všetkých.

Naša planéta je náš jediný domov, ktorý máme a je potrebné, aby sme sa do jej obnovy a ochrany zapojili všetci. Ako jednotlivci máme moc vyjadriť svoj hlas prostredníctvom našich rozhodnutí a našich činov.

Je potrebné posilniť verejný záujem o problematiku životného prostredia a jeho ochranu. Aj malé zmeny sa však rátajú a často majú dominový efekt na naše ekosystémy a zmenu myslenia nášho okolia.

Existuje veľa možností ako sa zapojiť a investovať tak do našej planéty. Tradičnou aktivitou v tomto jarnom období je organizácia čistenia a zberu odpadkov v našom okolí. Zbierať odpady môžeme, keď ich uvidíme pri prechádzke v prírode či v okolí. Investovať do našej planéty môžeme aj zmenou našich každodenných návykov. Začnime **nakupovať viac lokálne, upravme svoj jedálniček, podľa sezóny a podporme pestovanie organických surovín.**

Uhlíková stopa

Vieš čo je uhlíková stopa?

Uhlíková stopa je **množstvo emisií plynov uvoľnených do atmosféry s priamym dopadom na podnebie Zeme**, pričom tieto emisie vznikajú činnosťou človeka. Produkujeme ich pri väčšine našich aktivít - pri spotrebe fosílnych palív v doprave alebo spotrebe tepla vyrobeného z uhlia či elektriny. V trochu inej definícii je uhlíková stopa **suma vypúšťaných skleníkových plynov vyjadrená v ekvivalentoch CO₂**, kde nejde len o hmotnosť uhlíku samotného, ale aj vznikajúceho oxidu uhličitého a tiež emitovaných ďalších skleníkových plynov (metán, oxid dusný, a pod.) prepočítané na hmotnosť CO₂.

Uhlíková stopa jedinca, výrobku, aktivity

Je to v podstate **ukazovateľ zaťaženia životného prostredia**, ktorý sa odvodzuje od celkovej ekologickej stopy, najčastejšie sa používa v spojitosti s výrobkami ako suma všetkých skleníkových plynov, ktoré boli vypustené pri jeho výrobe.

Veľkosť uhlíkovej stopy závisí od toho čo robíš, ako žiješ a ako veľa cestuješ. Vypočítaj si svoju stopu! Kalkulačka je dostupná na webe: <https://iep.sk/Kalkulacka>.

Bojujme spoločne za zelenú budúcnosť!

Text: zdroj net, upravila P. K.

Tisícročné včely

Symbolicky na Deň Zeme, sa v našej škole uskutočnila beseda pre piatok a šiestakov so včelárom, ktorú pre nás pripravila nezisková organizácia SEEDS. Beseda s názvom **Tisícročné včely** je jednou z plánovaných aktivít nášho environmentálneho akčného plánu Zelenej školy. Dozvedeli sme sa veľa informácií zo života včely medonosnej, o tom, ako žije v spoločenstve, v ktorom všetci vedia, čo a kedy majú robiť - včely sú až neuveriteľne multifunkčné – **opeľujú rastliny, zbierajú nektár, produkujú propolis, med, vosk, stavajú plásty, vzorne sa starajú o potomstvo, odvážne strážia svoje spoločenstvo.**

Získali sme zaujímavé poznatky aj o práci včelára. Videli sme včelí plást, vydymovač a dokonca sme si mohli vyskúšať ochranný

oblek včelára. Jeho zaujímavé rozprávanie nás prenieslo nielen na lúky plné voňavých a farebných kvetov, ale novinkou pre mnohých bolo zistenie, že úle pre včely sa dajú postaviť aj na streche paneláka. Stačí im vysadiť pekné kvietky a to bez chemických postrekov. Pretože využívanie pesticídov, ktoré zvyšujú úrodu v poľnohospodárstve, má likvidačný dopad na včely a spôsobuje im stavy paralýzy, dezorientácie až otravy už počas zberu potravy.

Aj my v Zelenej škole si uvedomujeme obrovský význam včiel pre život človeka. Včela je najpočetnejším a najdôležitejším opeľovačom kultúrnych i divo rastúcich rastlín. Väčšina ovocia a zeleniny je opeľovaných najmä včelami. Práve preto

chceme v školskej záhrade vytvoriť včelí bufet a hmyzí hotel. Ale o tom až neskôr.

Foto: archív školy

Text: Za kolégium Zelenej školy Zdenka Briksiová a Zuzana Ferenčáková

„Keby zo Zeme zmizli všetky včely, ľuďom by zostali posledné štyri roky života.“

A. Einstein

Vedel si?

Zaujímavosti o včelách:

Medzi včelie produkty patria med, propolis, peľ, materská kašička, včelí vosk, včelí jed, úľový vzduch, včelie energie, chitín. Prvé zmienky o apiterapii /zaoberá účinkami rôznych včelích produktov na ľudský organizmus/ máme už v starovekom Egypte, kedy Kleopatra využívala medové kúpele a masáže, v 12. storočí bola pomocou včelieho jedu liečená dňa Karolovi Veľkému a v 17. storočí reumatizmus Ivanovi Hroznému.

Svetový deň včiel je neoddeliteľne spojený s históriou Slovenska. Dátum 20.5 určila OSN na základe narodenia Antona Janšu, zakladateľa moderného včelárstva, ktorého Mária Terézia vymenovala za prvého riaditeľa včelárskej školy vo Viedni. Slovenskí včelári tento deň nielen oslavujú, ale tradične upozorňujú aj na riziká, ktoré včely a ďalšie opeľovače ohrozujú.

Do včelieho kráľovstva sa vrátíme ešte raz v máji ☺. P. K.

Chráňme stromy

Naša škola sa každoročne zapája do zberu papiera 2-krát za školský rok. Pri príležitosti apríla - mesiaca lesov si viac uvedomujeme potrebu chrániť naše lesy aj zberom už nepotrebného papiera. Ako Zelená škola vieme, že **125 kg papiera zachráni jeden dospelý strom**. Každoročne vyzbierame okolo 30 000 kg starého papiera, čím zachráňme vyše 200 stromov.

Najbližšia záchrana stromov sa konala dňa **26.4.2022**. *Všetci žiaci školy boli pozvaný na aprílový ZBER PAPIERA.*

Kolégium Zelenej školy ďakuje za úspešnú záchrannú misiu.

Text: Kolégium Zelenej školy

MÁJ

... obdobie lásky a zrodenia nového života

Stavanie májov alebo nie je máj ako máj

S príchodom mája, mesiaca lásky, prichádza k nám aj dávny zvyk stavania májov, ktoré sú symbolom príchodu jari, znovu sa obnovujúcej prírody a lásky. Májová zeleň bola symbolom sily a dobrého rastu. Najvýznamnejšie postavenie medzi rastlinami mal vo zvykoch tohto obdobia strom, ktorý sa v tejto súvislosti označuje ako máj. Máj stavia obyčajne mládenec dievčaťu, o ktoré sa uchádza, a ich stavenie je rozšírené na celom území Slovenska.

Ako máj slúžili najmä vysoké rovné stromy (najčastejšie jedle alebo smrek) zbavené kôry. Ich vrcholce sa zdobili pestrofarebnými stuhami, pričom máje sa stavajú v noci a nasledujúcu nedeľu mládenec obchádzajú domy, pri ktorých stojí máj, a vyberajú „poplatky“ na nadchádzajúcu zábavu, ktorý označujeme ako **majáles**.

Zvyk stavania májov sa v zmenenej podobe udržal dodnes, stavia sa však zväčša jeden ovenčený strom uprostred dediny alebo hlavného námestia.

Text, foto: net, upravila P. K.

Deň matiek - 8.5.

Foto: net

Elena Čepčková - Nech vravia ruže

*Nesiem Ti ruže, mamička moja,
lebo dnes veľký sviatok máš.
Keď sa nám oči potichu spoja,
želanie bez slov rozoznáš.*

Foto: tvorba žiakov školy

Prečo sa oslavuje Deň matiek?

Hoci sa u nás v minulosti verejne oslavoval skôr Medzinárodný deň žien, v súčasnej dobe si stále väčšiu popularitu získava **Deň matiek**, ktorý sa oslavuje v rôznych podobách po celom svete.

Ide o sviatok, keď ľudia vzdávajú hold matkám, oslavujú materstvo a vyzdvihujú materské puto, ktoré vzniká medzi matkou a jej ratolesťami. Je to teda skvelá príležitosť, kedy sa poďakovať mamičkám za všetko, čo pre nás v živote robia.

Text: net, upravila P. K.

Foto: tvorba žiakov na technických prácach, archív školy

VELKÉ upratovanie

Na uhlíkovú stopu sa myslelo,

žiaci čistili a zbierali odpadky v našom areáli školy.

Foto: archív školy

Máj, lásky čas

... a tej nie je nikdy dost'. Je v plnom rozkvet. Neexistuje nič, čo by s ľuďmi hýbalo tak veľmi ako láska. Preto sme sa so žiakmi rozhodli lásku prejavit' aj našim najstarším obyvateľom mesta, a to klientom v Zariadení pre seniorov Kežmarok. Naši žiaci spríjemnili ich dlhé chvíle

krásnym programom - spevom ľudových i moderných piesní, prednesom poézie a miestnej povesti i vlastnoručne vyrobenými kyticami.

Veľa síl, zdravia a lásky želajú klientom všetci žiaci i zamestnanci našej školy.

Foto: archív školy

Svetový deň včiel – 20.5.

Včela medonosná žije v početných spoločenstvách - včelstvách. Včelstvo je zo sociologického hľadiska rodina tvorená matkou, jej potomkami - robotnicami a trúdmí. Robotnice zbierajú peľ a nektár kvetu, z ktorého neskôr vzniká med. Spoločne žijú pohromade najmenej dve generácie včiel a je medzi nimi aktívna súčinnosť. Žiadna medonosná včela nemôže žiť dlhšiu dobu sama, je odkázaná na pomoc svojich družiek.

Včely produkujú rôzne biologicky vysoko hodnotné produkty, ako je med, včelí jed, propolis a vosk. Včelí med pomáha najmä pri liečení porúch trávenia, dýchania a krvného obehu a bežne sa používa ako

sladidlo do čaju namiesto rafinovaného cukru.

Včely pri hľadaní a zbieraní nektáru mimovoľne opelujú kvety a prispievajú tak k ich oploďňovaniu. Včely sú obdivuhodné, sú jediným hmyzom, ktorý produkuje potravu vhodnú pre človeka, vzácny med. Sú významnými opelovačmi, bez ktorých by príroda nemohla existovať. Včely sú síce malé, ale sú veľmi šikovné a predovšetkým pracovité. Ich telička sú už od vyliahnutia pripravená na veľkú záťaž, ktorou je zber peľu. Veľa zaujímavých informácií zo života včiel a o ich užitočnosti v prírode sa dozvedeli žiaci I. a II. ročníka na besede 26.5.2022.

Žiaci I. stupňa si zahrali interaktívnu hru: „Kráľovstvo včiel“. Oboznámili sa s teoretickými poznatkami so života včiel a prakticky plnili úlohy. Pri správnom splnení úloh získavali medové kvapky. V hre pochopili celoročný cyklus života včiel. Púťavou formou hry si ľahšie zapamätali informácie o včelách.

Aj deti zo školského klubu sa zaoberali včelím životom a zapojili do projektu „Ako plynie rok v kráľovstve včiel“. Zábavnou formou hry sa preniesli do kráľovstva včiel. Oboznámili sa ako žijú včielky od jari do zimy, čo všetko sa v úli deje, čo počas roka včely stretáva, čo im pomáha a čo škodí. Nadobudnuté vedomosti si overili v hre pri zbieraní medových kvapiek.

Text: Vyučujúce I. stupňa a ŠKD
Foto: archív školy

JÚN

MDD

1.6.

Medzinárodný deň detí je sviatok detí, ktorý sa oslavuje v mnohých krajinách sveta. Na Slovensku sa slávi od roku 1952. Myšlienka Medzinárodného dňa detí vznikla na Svetovej konferencii pre blaho detí (*World Conference for the Wellbeing of Children*) v Ženeve, v Švajčiarsku v roku 1925. Na tejto konferencii zástupcovia 54 krajín schválili deklaráciu, ktorá sa zaoberala chudobou, detskou prácou, vzdelaním a inými otázkami týkajúcimi sa detí na celom svete. Po konferencii viacero vlád zaviedlo v svojich krajinách takýto deň, s cieľom urobiť deťom radosť a zároveň poukázať na problémy týkajúce sa detí vo svete.

Podľa odhadov na celom svete je 152 miliónov detí vo veku od 5 do 14 rokov nútených pracovať, čo predstavuje jedno z desiatich detí!

Nie všetky deti majú šťastné detstvo bez strádania, mnohé veľmi dobre poznajú hlad, chudobu, nevzdelanosť, otrockú nebezpečnú prácu, ktorá priamo ohrozuje ich zdravie, bezpečnosť a morálny vývoj. ***Ako môžeš pomôcť aj ty?***

Zaujímaj sa odkiaľ pochádzajú veci, ktoré kupuješ a uprednostňuj lokálne produkty a produkty, ktoré majú certifikát Fair trade, ktorý deklaruje, že pri výrobe nebola využívaná detská práca a zamestnanci boli primerane zaplatení.

Pozn.:

Spravodlivý obchod alebo Fair Trade alebo férový obchod je označenie pre alternatívu k voľnému trhu, ktorá vznikla ako odozva na zlé podmienky, v ktorých sú pestovatelia a výrobcovia z rozvojových krajín nútení pracovať a predávať suroviny či iný tovar.

Foto, text: net, upravila P. K.

Učíme sa netradične

Škola v prírode - Vyšné Ružbachy

Žiaci III. a IV. ročníka mali možnosť po dlhej pandemickej prestávke absolovovať školu v prírode. Hlavným cieľom našej *Školy v prírode* je zoznámiť žiakov so zdravým životným štýlom, viesť ich k návykom k pohybu a športu. Zároveň chceme poskytnúť deťom možnosť získavať nové vedomosti o prírode, našom regióne a jeho histórii hravou a zážitkovou formou. Pod vedením triednych učiteliek a pani vychovávateľiek strávili žiaci päť dní v penzióne *Sonja - Vyšné Ružbachy*. Táto obec a jej okolie je ideálnym miestom na spoznávanie severozápadnej časti Spiša obklopenej ihličnatými lesmi, nádhernej prírody a množstva historických pamiatok. Spoločne sme tešili aj z útulného ubytovania, športového areálu a soľnej jaskyne priamo v penzióne, ale v neposlednom rade aj z ústretového personálu a výbornej domácej stravy.

Počas svojho pobytu žiaci okúsili veľké množstvo zážitkov, spoznávali tunajšiu prírodu a absolvovali poznávacie výlety v blízkej lokalite. Navštívili Ľubovniansky hrad, skanzen i vystúpenie sokoliarov. Popoludnia nám spestrili animátori z denného centra Face Club Spišská Belá, záchranár z horskej služby, Milan Lehotský s lavínovým psom Nemom a kúzelník Wolf. Samozrejme nechýbali športovo zábavné súťaže pod vedením našich telocvikárov, bohatá tombola a ako inak, na záver, skvelá diskotéka! Školu v prírode sme si spoločne naplno užili a odniesli sme si domov množstvo zážitkov.

Foto: archív školy
Text: Tr. učiteľky III. a IV. ročníka

Škola hrou – Cirkus na hodine angličtiny

Veselý cirkus na hodine angličtiny ....

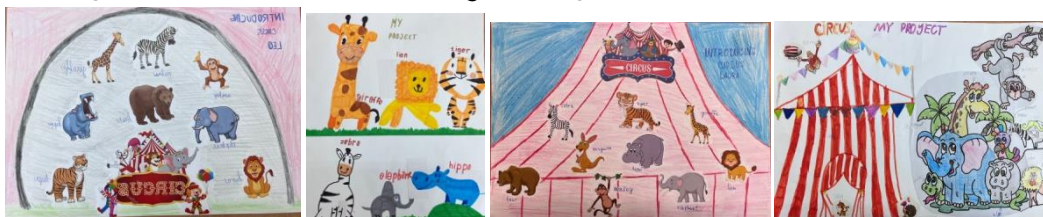

Foto: archív školy, tvorba našich žiakov

Perníková chalúpka - divadelné predstavenie

Dňa 6.6.2022 sa žiaci I. stupňa vybrali do Spišského divadla v Spišskej Novej Vsi. Režisér Viktor Kollár v spolupráci s Michalom Babiakom pripravili pre deti hru na motívy slovenskej ľudovej rozprávky s názvom Perníková chalúpka. To, že v rozprávke vystupujú Janko a Marienka, ktorí neposlúchali mamičku a stratili sa v lese, deti veľmi dobre poznajú. Lenže v tejto divadelnej rozprávke sa okrem Janka a Marienky deti zoznámili aj s inými rozprávkovými postavami. Dozvedeli sa, že perníky z ktorých vzniká perníková chalúpka, v skutočnosti pečie cukrár Figaro. Zoznámili sa so zlou ježibabou, ktorá kropí rastlinky nebezpečným Smrťobyľom, aby ich včely nemohli opelovať. Zabavili sa na smiešnom kocúrovi Cicovi, ktorý pomáhal ježibabe a celým príbehom ich sprevádzala nezbedná včielka Kája. Deti sa naučili, ako treba ochraňovať našu Zem a že zlo plodí len ďalšie zlo, preto treba ukázať dobré srdiečko. Počas celého predstavenia si deti veselo spievali krásne pesničky.

Dopoludnie spojené s umeleckým zážitkom sa deťom páčilo a veríme, že si takýto zážitok budú môcť opäť zopakovať.

Foto: archív školy
Text: Tr. učiteľky I. stupňa

Beseda s pracovníčkou banky

V rámci finančnej gramotnosti sa žiaci IX. ročníkov na hodinách občianskej náuky učia ako hospodáriť s peniazmi a ako efektívne riadiť a využívať finančné prostriedky a zdroje pre svoj život. K upevneniu ich vedomostí a zručností prispela aj beseda s riaditeľkou pobočky ČSOB Katarínou Ordzovenskou, beseda sa konala 16.6.2022. Žiaci a učitelia ocenili jej profesionalitu a zaujímavú prednášku.

Foto: archív školy, net

On-line herbár

To, že mnohé vynálezy nám uľahčujú život, vieme už dávno. Každým dňom zisťujeme, že práca s modernými technológiami je našim žiakom čoraz bližšia. A nemusí to byť vždy len pre zábavu. Presvedčili sme sa o tom u piatokov na hodinách biológie. V areáli školy žiaci určovali názvy rastlín prostredníctvom mobilnej aplikácie PlantNet. Dreviny aj byliny vysadené v školskej záhrade spoznávali podľa listov, kvetov, plodov i celkového vzhľadu rastliny. V práci s tabletami boli žiaci veľmi zruční. Veríme, že práve zážitkové učenie je pre mnohých zaujímavejšie a podnetné pre trvalejšie zachovanie získavaných vedomostí. A tak na poznávanie prírody môžeme používať nielen knižné atlasy rastlín ale aj novodobé on-line herbáre.

Foto: archív školy
Text: PK BIO

Výchovný koncert

Žiaci II. ročníka sa dňa 22.6.2022 zúčastnili výchovného koncertu, kde sa spolu s pedagógmi školy oboznámili s rôznymi hudobnými nástrojmi, ktoré sa na škole vyučujú. Hravou a interaktívnou formou sa dozvedeli niečo o klávesových, strunových, sláčikových a dychových nástrojoch. Zároveň sme si so žiakmi skúsili prípravu na zápis žiakov, ktorí by sa chceli naučiť hrať na niektorom hudobnom nástroji. Pani zástupkyňa Šlosárová pozvala k zápisu budúcich žiakov nielen na hudobný odbor, ale aj na výtvarný, tanečný, literárno-dramatický alebo audio-vizuálny. Zápis prebieha v dňoch 27. - 29.6.2022 v priestoroch ZUŠ A. Cígera.

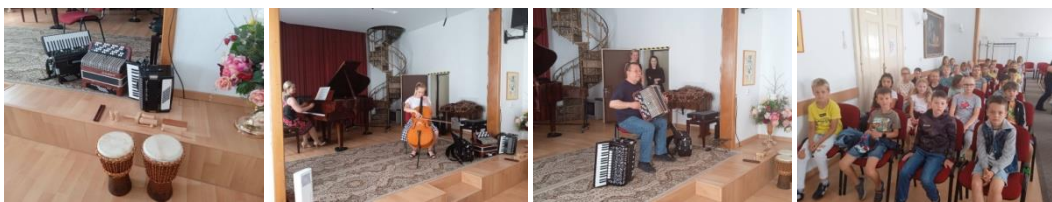

Foto: archív školy

Text: Tr. učiteľky II. ročníka

Tanec je láska

Foto: archív školy

Spoznávame stromy

Dňa 29.6.2022 nás v rámci aktivít Zelenej školy navštívil lesník, s ktorým sme spoznali a pomenovali stromy v areáli našej školy. Žiaci IX. ročníka pripravili plán, pomocou ktorého žiaci IV. ročníka nevynechali ani jedinú drevinu. Vďaka pánovi Vanousovi dnes už vieme, že v areáli školy nájdeme borovicu čiernu, borovicu lesnú, brest horský, jelšu, javor a mnoho ďalších. Oboznámil nás s dôležitosťou zelene, starostlivosťou o ňu a jej významu pre život na zemi.

Ďakujeme za zmysluplné spríjemnenie posledných školských dní.

Foto: archív školy

Text: Tr. učiteľky IV. ročníka

Deň otcov - 19.6.

Tretia júnová nedeľa patrí tradične našim oteckom. Súčasným, budúcim, aj tým, ktorí tu už nie sú s nami, no pretrvávajú v našich srdciach. Je to symbolický medzinárodný sviatok, no vo svete sa stáva čoraz populárnejší.

Vedel si, že od prvej, celkom skromnej oslavy otcov, kedy sa im vzdávala vďaka

a úcta, ubehlo približne 112 rokov? Na Slovensku a v mnohých krajinách sa však otcovia začali uctievať neskôr, hoci celkovo sa otcom vzdával hold už storočia dozadu – v súvislosti s katolíckou cirkvou a kresťanskou Európou.

Tradícia *Dňa otcov* sa začala písať v USA na začiatku 20. storočia. Sviatok vznikol ako ocenenie *hrdinstva otcov* ako bol napríklad William Jackson Smart, veterán občianskej vojny, ktorý po smrti manželky sám vychovával šesť detí. Jeho dcéra Sonora Smart Doddová si

návrhom tohto sviatku chcela uctiť všetkých otcov ako bol ten jej. Oficiálne sa Deň otcov oslavuje od roku 1966, kedy prezident Lyndon Johnson podpísal vyhlásenie, v ktorom stanovil tretiu nedeľu v júni ako oficiálny sviatok Dňa

otcov. V literatúre však nájdeme odkazy na otcov a úctu k nim už omnoho skôr - zo školských lavíc si možno pamätáte Otca Goriota od Honoré de Balzaca alebo I. S. Turgeneva a jeho dielo Otcovia a synovia.

Foto: výtvarné práce našich žiakov, archív školy
Text: net, upravila P. K.

Vedel si o letnom slnovrate, že je to najdlhší deň v roku?

Zaujímavosťou je, že 21.6.2022 je najdlhší deň, ale len na severnej pologuli, južnejšie od rovníka to je presný opak, teda najkratší deň v roku. Obyvatel'ov južnej pologule čakajú tri mesiace zimy. V hlavnom meste Ekvádoru Quito, len kúsok severne od rovníka, si ľudia sotva všimnú rozdiel. Dostanú „až“ sedem minút denného svetla navyše. V Helsinkách však bude Slnko vychádzať už o 03:54 miestneho času a dni budú dlhé 19 hodín. Obyvatelia Fairbanks v centrálnej vnútrozemskej Aljaške budú mať ešte dlhšie dni. Denné svetlo bude dopadať na túto časť územia neuveriteľných takmer 22 hodín. Antarktída sa naopak pohltí do absolútnej tmy.

Jeden z najväčších sviatkov letného slnovratu na svete sa tradične koná na jednom mieste, ktoré sa datuje do čias druidov a pohanov a ukrýva v sebe priam mystickú moc.

Vieš?

Je to **Stonehenge** v Anglicku, kde sa každoročne stretávajú tisíce ľudí.

Stonehenge, Anglicko

Rebrians na Michalskom poli pri Kežmarku

Vedel si o Tatranskom Stonehenge?

Unikátny objav megalitickej stavby neďaleko mesta Kežmarok na Michalskom poli, ktorá slúžila ako „kalendár“, sa podaril takmer po 10tich rokoch trojici nadšencov z občianskeho združenia Nezdolný Vrch. Príbeh megalitickej stavby pod Tatrami sa začal odvíjať od jednej jedinej doposiaľ objavenej a zachovanej fotografie z knihy kežmarskej historičky - *Nory Barátovej*.

Foto: net

Svätojánska noc

Slnovrat či svätojánska noc patrili aj na našom území k najstarším sviatkom z predkresťanského obdobia. Noc pred Jánom (z 23.6. na 24.6.), teda *svätojánska noc*, bola pre mnohých magická. Na čistinkách vraj tancovali víly, na križovatkách bosorky. Tento ľudový sviatok nadväzoval na letný slnovrat. Na kopcoch sa pálili svätojánske ohne, ktoré predstavovali slnko na vrchole svojich síl. Svätojánske ohne mládenci preskakovali, aby získali silu. Ale so sv. Jánom sa spája aj mnohé iné, ako napr.: svätojánska kytica, svätojánske korenie, svätojánsky olej alebo svätojánsky čaj.

Dievčatá si nazberali svätojánsku kyticu, bol to skôr veniec upletený z deviatich bylín a keď sa dievča pozrelo cez neho na vatru, mala zbadat' tvár budúceho manžela. Do tohto venca patrila: palina pravá (bylina sv. Jána), ľubovník bodkovaný (krv s. Jána), palina obyčajná (pás sv. Jána), komonica lekárska (kadere sv. Jána), rozchodník prudký (svätojánska kapusta), margaréta biela (svätojánsky kvietok), nevädza poľná (svätojánsky modrák), železník lekárske (verbena) a blen čierny (vlčí chvost).

Legenda hovorí, že bylinky natrhane na Svätého Jána majú zvláštnu liečivú moc a nazývajú sa aj „svätojánske korenie“.

Svätojánsky olej sa vyrába z kvetu a vňate ľubovníka, pomôže hojiť drobné ranky, popáleniny a odreniny. Pôsobí hojivo, má protizápalové účinky a pomáha pri bolesti kĺbov a svalov.

Svätojánsky čaj je z bylín a koreňov ľubovníka, rebríčka, lopúcha a koreňa púpavy a pôsobí upokojujúco na centrálnu nervovú sústavu, zmierňuje úzkosť a nervozitu, podporuje kvalitný spánok, navodí príjemnú telesnú a duševnú pohodu.

Foto, text: net, upravila P. K.

Naša škola rozkvitá

Zeleň a Ochrana prírody je prioritná téma **ZELENEJ ŠKOLY**. V rámci aktivít sa venujeme pestovaniu rastlín nielen v interiéri školy, ale začali sme so sadením kvetov aj v exteriéri. Príchod do školy nám spríjemňujú nové farebné a voňavé kvety. A tak nás pri vstupe do školy vítajú margaréty, aksamietnice, bacopy, či skalné ruže. Vo výsadbe rastlín budeme priebežne pokračovať ďalšími druhmi, ktoré sú prospešné pre hmyz. Areál školského dvora je obohatený založením permakultúrneho záhona. Začíname v ňom odrodou maliny „Polka“, ktorá plodí s príchodom žiakov do školských lavíc. O záhon sa starajú žiaci IV. ročníka.

Pre krátke vysvetlenie - **permakultúrna záhrada** je taká, ktorá využíva aspekty prírody akými sú slnko, vietor a voda, aby pracovali pre nás namiesto proti nám. Využíva techniky a postupy, ktoré spájajú to najlepšie zo záhradkárčenia, krajinného dizajnu a pestovania jednotlivých druhov rastlín do jedného nenáročného, samostatného ekosystému.

Deviataci pomohli v MŠ Cintorínska pri budovaní „Jazierka“. *Seniori učia mladých* je aktivita plánovaná na koniec júna, počas ktorej klienti Zariadenia pre seniorov odovzdajú svoje skúsenosti pri presádzaní interiérových kvetín našim žiakom.

Vo vytváraní príjemného prostredia budeme pokračovať v ďalšom pestovaní rastlín, tentokrát aj v triedach. **Budúci školský rok nás čaká súťaž o najkrajšiu parapetu v škole.**

*Tak nech nám to kvitne, v škole, škôlke i v blízkom okolí.
Do kvitnutia!*

Foto: archív školy
Text: Kolégium Zelenej školy

ČÍTAJME SI ... 2022

Celoslovenský detský čitateľský maratón „*ČÍTAJME SI ...*“ je ďalšou aktivitou Linky detskej istoty, ktorá v spolupráci s knižnicami, školami a klubmi po celom Slovensku, ako i s ďalšími partnermi projektu chce motivovať deti k čítaniu kníh a k pravidelným návštevám knižníc. Sme presvedčení, že čítanie patrí medzi aktivity, ktoré podporujú rozvoj osobnosti dieťaťa a mladého človeka, že pomáha poznávať hodnoty, rozlišovať dobro a zlo, akceleruje rozvoj reči a slovnej zásoby. Vytvára priestor pre tvorivosť, dáva možnosť dieťaťu ponoriť sa do sveta fantázie, či možnosť identifikovať sa s knižnými postavami, ponúka tiež chvíle intimity, možnosť byť sám so sebou a relaxovať. Umožňuje naberať množstvo informácií, inšpirácií, vedomostí, porozumieť pojmom. Cieľom podujatia je podporiť a zvýšiť záujem detí o čítanie kníh a zapojiť do čitateľského maratónu čo najväčší počet detí, ktoré budú čítať súčasne v danom termíne vo viacerých mestách či obciach a na viacerých miestach po celom Slovensku.

Dňa 23.6.2022 sme sa aj my zapojili do tejto krásnej akcie. Počas celého dňa prebiehal maratón v čítaní, do ktorého sa zapojilo 511 žiakov našej školy so svojimi učiteľmi. V rámci maratónu prebiehali aj iné zaujímavé aktivity zamerané na čítanie.

Všetkým prajeme nezabudnuteľné leto s dobrou knihou. „Dočítania priatelia!“

Foto: archív školy

DVA TIPY NA KNIHU OD SOFIE Najlepšia kniha, ktorú som čítala

PRINCEZNÁ V UTAJENÍ

Ktoré dievča by nechcelo byť princeznou? Lottie Pumpkinová o tom sníva celý život. Keď sa dostane na jej vysnívanú vysokú školu, Rosewood, dostane za spolubývajúcu ozajstnú princeznú - Ellie Wolfowú. Princezná, ktorá sníva o opaku, byť obyčajným dievčaťom. Na povrch vyjde to, že splnenie ich snov nebude až také. Stačí si len vymeniť úlohy. Lottie začína objavovať svet kráľovského života, tajomstiev, intríg a hlavne zrady. Za každú cenu musia spolu s Ellie udržať ich obrovské tajomstvo. Šťastné konce sú iba v rozprávkach, ale tu to bude napínavé.

ANNA ZO ZELENÉHO DOMU

Anna je veselá, milá a má hlavne veľmi bujnú fantáziu, zároveň je aj veľmi múdra. Má ohnivé vlasy sťa mrkva, pre ktoré si z nej často uťahovali. Nesmiem zabudnúť na to, že bola vysoká a chudá. Jej cieľom bolo stať sa učiteľkou a spisovateľkou. Už dlho písala veľmi zaujímavé príbehy. Od malička bola sirota. Keď si ju adoptoval starší párik, Matej a Merila, bola veľmi šťastná. Matej s Merilou bývali v zelenom dome. Keď prišla Anna do Zeleného domu, nebola veľmi obľúbená, pretože si všetci mysleli, že je nevychovaná. Po čase sa však ukázalo, že je vychovaná a múdra. V škole mala výborné výsledky. Merila s Matejom na ňu boli veľmi hrdí. Časom prišli na to, žeby si život bez nej nevedeli predstaviť.

Text: Sofia Čupková, VI.A

KONIEC

Slávnostné ukončenie školského roka 2021/2022 sa uskutočnilo dňa 30.6.2022, rozlúčili sme sa s našimi deviatakmi, ocenili tých naj ...

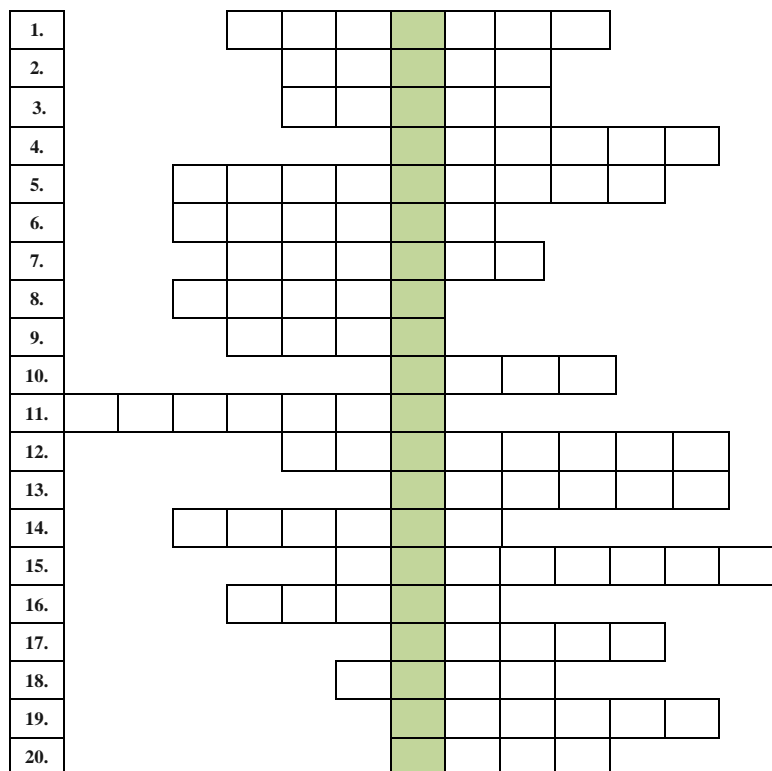

... ale časopis nekončí a ja pokračujem s tým, čo Vás zaujíma, trošku poučí, inšpiruje, zabaví.

Foto: archív školy

Text: P. K.

NEMECKÁ KRÍŽOVKA

1. čierna
2. volá sa ...
3. práca - povolanie
4. bežať
5. plávať
6. tancovať
7. farby
8. zvieratá
9. nový
10. číslo 3
11. rodina
12. číslo 19
13. taška
14. zelenina
15. číslo 18
16. číslo 6
17. láska
18. kúp
19. čísla
20. tvoj

A čo tak rozhovor v nemeckom jazyku?

Interview

Hallo, Paula.

Hi, Redakteur.

Wie lernt man Deutsch an unserer Schule?

Gut, dass es gute Lehrer gibt. Wir mögen unsere Deutschlehrerin. Sie ist sehr nett und willig. Wir lernen gerne mit ihr.

Was gefällt dir am meisten am Deutschunterricht?

Am besten gefallen mir die Interviews auf Deutsch.

Verstehst du im Deutschunterricht alles?

Nicht immer, aber wenn ich es nicht verstehe, hilft mir der Lehrer immer.

Seit welchem Jahr lernst du deutsch?

Ab dem 5. Jahr.

Bevorzugst du Deutsch oder Englisch?

Ich bevorzuge Englisch, weil ich die Wörter besser verstehe und es mir leichter fällt, zu lernen.

Möchtest du in Deutschland leben?

Ja, ich möchte mein Deutsch auch später in Deutschland verbessern.

Möchtest du in Deutschland zur Schule gehen?

Ja, ich melde mich auf Deutsch in der Schule an.

Hast du ein Idol, das dich inspiriert?

Mein Idol ist Albert Einstein.

Folgen Sie einem seiner Zitate?

„Der Wert des Menschen liegt nicht in dem was er für sich selbst getan hat, sondern für andere.“

Danke Paula, für das Interview.

Okay, auch das nächste mal. Auf Wiedersehen.

Tschüss.

Křížovka, interview: Liliana Ciošová, Paula Liptáková, Martina Božeková

Kyberšikana

„Dost' bolo kyberšikany!“

V spolupráci s portálom Osobnyudaj.sk sa naša škola snaží v prevencii kyberšikany podať pomocnú ruku všetkým žiakom školy, ktorí sa cítia ohrození útokmi v kyberpriestore.

Na prízemí, pri vstupe do telocviční sme umiestnili schránku, kde môžu žiaci vhadzovať svoje písomné podnety ku kyberšikane.

Schránka bude pravidelne kontrolovaná, pretože pri riešení kyberšikany je potrebné postupovať čo najrýchlejšie. Ak sa v schránke objaví vážny podnet (najlepšie aj s dôkazom - nejaký printscreen daného problému), budú sa kontaktovať právnici a psychológovia z portálu Osobnyudaj.sk, ktorí budú škole nápomocní v riešení tohto problému, keďže môže ísť až o trestný čin.

Prajeme si, aby každý z nás chápal závažnosť tohto problému a snažil sa o korektné medziľudské vzťahy aj na úrovni on-line priestoru.

Text: Koordinátori PPDZ

Vieš? Nájdi chybu v texte!

Melón červený - správne dyňa červená je jedným z najobľúbenejších letných symbolov, letných druhov ovocia a potravinových osviežovačov ako takých.

Riešenie nájdeš na poslednej strane tohto čísla časopisu!

Foto, text: net, upravila P. K.

M Á G I A

LIEČIVÁ SILA MINERÁLOV

Minerály, polodrahokamy, rovnako ako aj rôzne rastliny sú súčasťou prírody, tej neživej, ale rôzne minerály majú svoje liečivé vlastnosti podobne, ako tomu je aj u bylínok z ktorých si vyrábame tinktúry, maste alebo čaje. Minerály sa používajú v rôznych kultúrach už od nepamäti. Či už na očistné procesy od negatívnej energie alebo zlepšenie niektorých životných oblastí osoby, ktorá sa nachádza v energetickom poli minerálu.

Nosenie náramkov a príveskov z minerálov sa stáva moderným, či už ich nosíte ako módny doplnok alebo ako ezoterický prostriedok.

Pre ľahšiu orientáciu Vám vypíšem zoznam a ich stručný opis, aspoň tých základných a to podľa farieb. /V budúcom čísle sa budeme zaoberať modrými, zelenými, hnedými až čiernymi minerálmi/.

Kým sa ale vrhneme na bielu, žltú, červenú až fialovú, dôležitá je aj priehľadnosť polodrahokamov:

- **nepriehľadné** - pomáhajú zhmotňovať naše myšlienky a túžby,
- **priesvitné** - účinkujú predovšetkým v oblasti pocitov a vnemov, majú ukludňujúci vplyv a otvárajú našu dušu,
- **priehľadné** - majú jemné vibrácie, rozširujú a zušľachťujú našu bytosť.

Nepriehľadné: **korál, perla, tyrkys, achát, hematit, avanturín, lapis lazuli, jaspis, sodalit, tigrie oko, býčie oko, unakit, tyrkenit**. Priesvitné: **krištál, adulár/ mesačný kameň, ruženín, jantár, ametyst, jadeit, opalit, citrín, karneol**. Priehľadné: **krištál**.

Biela

Predstavuje najvyššiu dokonalosť. Symbolizuje čistotu, nehu, nevinnosť a eleganciu. Je farbou nových začiatkov a po zdravotnej stránke tlmí bolesť. /adulár/ mesačný kameň, krištál, perly, magnezit/

Foto:, krištál, perla, magnezit

Žltá

Nesie v sebe dávku energie, aktivizuje mozog, dokáže zlepšiť pamäť - oživuje myslenie. Podporuje vytrvalosť a dáva chuť do práce a učenia. Sprostredkováva ľahkosť, radosť a uvoľnenie. Na ľudské telo pôsobí očistne. Charakterizuje ju humor, sloboda, nádej a kreativita. /citrín, fluorit, jadeit, turmalín, tigrie oko/

Foto: citrín, jadeit, tigrie oko

Oranžová

Pôsobí optimisticky, podporuje dobrú náladu a zároveň hreje. Má podobný vplyv na človeka ako červená – obnovuje, oživuje a prebúdzá radosť. Pomáha pri depresiách a zlej nálade - balzám na choré emócie. /jantár, karneol/

Foto: jantár, karneol

Červená

Je to energická farba vyžarujúca aktivitu a dynamiku – dodáva odvahu a chuť do života. Oživuje, dodáva silu, výkonnosť a odvahu. Uvoľňuje emócie a vzbudzuje lásku. No treba s ňou zaobchádzať opatrne, pretože priveľa červenej farby spôsobuje agresivitu a podráždenie. /fluorit, granát, jaspis, karneol, koral, turmalín/

Foto: granát, jaspis, karneol, koral

Ružová

Miernosť, neha a city - romanitika. Pomáha nám plne sa vyjadriť. Pomáha lepšie zvládať stres a agresivitu. /ruženín, perla, fluorit, granát, koral, kunzit, turmalín, adulár/ mesačný kameň/

Foto: ruženín, kunzit

Fialová

Znamená hlbokú premenu. Bolesťivé skúsenosti môže meniť na duchovný rast. Prebúdza v nás obetavosť, lásku a idealizmus. vedie až k zážitku jednoty so životom. Je to magická farba plná túžob a ilúzií. Má významný vplyv aj na naše zdravie, zlepšuje imunitu, prospieva dobrému spánku a tiež tlmí chuť do jedla. //ametrín, ametyst, fluorit, jadeit, kunzit, turmalín, čaroit/

Foto: ametrín, ametyst

Iste ste si všimli, že niektoré minerály sa nám hodia ku viacerým farbám, je to preto, lebo príroda je mocná čarodejka, niektoré majú všetky farby dúhy, záleží to od lokality ich ťažby, pretože sa tam nachádzajú rôzne prímеси kovov. Napr.:

Foto: achát

Foto: turmalíny

Foto: fluority

Foto: mesačný kameň (adulár)

Text, foto: zdroj net, upravila P. K.

Naše výlety po Slovensku

*Po dvojročnej pandemickej prestávke
sme sa konečne dočkali ... hurááá ...*

KOŠICE

školské výlety

Dňa 3.5.2022 štvrtáci navštívili planetáriu v Košiciach. Okrem planetária navštívili aj kultúrne pamiatky ako Dóm sv. Alžbety, spievajúcu fontánu a iné dominanty metropoly východu. /Planetária vo svete patria medzi architektonické dominanty hlavných miest a sú trvalou vizitkou kultúry národa. Planetárium je zariadenie, ktoré premieta nočnú oblohu s hviezdami, planétami a ďalšími astronomickými objektmi.

Náučné a zábavné programy o hviezdach a planétach je možné premietat' aj počas dňa a za nepriaznivého počasia, na rozdiel od klasického pozorovania nočnej oblohy./

Text: Vyučujúce IV. ročníka
Foto: archív školy, net

SPIŠSKÁ NOVÁ VES - ZOO

V dňoch 19.-20.5.2022 sa žiaci prvého ročníka zúčastnili školského výletu do ZOO v Spišskej Novej Vsi. Nadšenie nám nepriniesli len nádherné exotické zvieratá ale aj zábavná cesta autobusom. Počasie sa tiež vydarilo a užili sme si deň plný zábavy.

Žiaci druhého ročníka v tomto školskom roku pracujú na ročníkovom projekte *Žijeme v súlade s prírodou*. Venujú sa ochrane prírody, pestovateľským aktivitám a starajú sa aj o zvieratká v domácom prostredí. Preto ich kroky smerovali tiež do ZOO, lebo na prednáške sa zoznámili so zvieratkami, ktoré sa nachádzajú v ZOO. Mnohé druhy zvierat poznali a veľa o nich vedeli. Exkurzia sa všetkým páčila a odniesli si veľa veselých zážitkov.

Text: Vyučujúce I. a II. ročníka
Foto: archív školy

18.5.2022 sa naši žiaci I. a II. ročníkov vybrali učiť do lesa. Zážitky z lesa žiakom sprostredkovali naši lesníci v lesoparku nad Kežmarkom. Spoznávali zvieratá, rozlišovali, čím sa živia, triedili rastliny a druhy listnatých a ihličnatých stromov. Úspešne zvládli triedenie odpadu. Cítili a uvedomili si význam lesa a jeho ochranu pre život človeka.

Les je súčasťou nášho životného prostredia. Odborne sa nazýva lesný ekosystém a je to priestorovo a časovo vymedzené spoločenstvo organizmov, ktorého dominantnou zložkou sú lesné dreviny. Les netvorí len stromy, ale aj kry, byliny, machorasty, huby, lišajníky a všetky ostatné organizmy, ktoré sa v lese nachádzajú. Je neuveriteľné pre aké obrovské množstvo rastlín a živočíchov poskytuje les vhodné prostredie pre život, to znamená, že sa vyznačuje vysokou biodiverzitou. Organizmy v lese sú medzi sebou vo vzájomnej závislosti, previazanosti. Táto závislosť má veľký význam pre udržanie ekologickej stability lesa ako celku a súvisí s kolobehom látok v lese.

Lesníctvo je definované ako cieľavedomá ľudská činnosť zameraná na trvalo-udržateľné hospodárenie v lesoch, ich starostlivosť, zveľaďovanie a ochranu. Lesník sa o les stará sústavne a nepretržite, pracuje v každej ročnej dobe a v každom počasí. Náplňou jeho práce je: navrhovanie a realizovanie opatrení na ochranu lesov, vysádzanie nových porastov, sčítanie zveri, kontrola stavu škodcov, vyberanie a označovanie chorých a napadnutých stromov ... Stromy a ostatné zelené rastliny sú síce najnápadnejšou zložkou lesa, avšak nie jedinou. So životom lesa sú totiž neodmysliteľne spojené aj živočích, ktoré žiaci ako bádatelia prírody môžu v lese objaviť. Mnoho cicavcov, vtákov, ale aj hmyzu je bytostne spätých s prostredím lesa, ktorý je ich domovom.

Text: Vyučujúce I. a II. ročníka
Foto: archív školy

PRIBYLINA

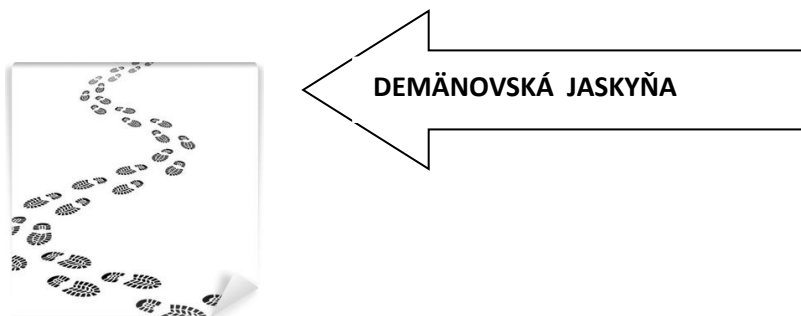
Kroky žiakov III.A a IV.B v rámci školského výletu smerovali do [skanzenu Pribylina](#), kde videli to ako sa kedysi žilo. Je to najmladšie múzeum v prírode na Slovensku. Tvoria ho domy zo zatopenej časti vodného diela z oblasti horného a dolného Liptova. V hornej časti areálu sa nachádza funkčná trať Považskej lesnej železnice, kde sa žiaci presunuli historickým vláčikom a cestou z depa sa prešli novým náučným chodníkom priamo v lesnom prostredí, ktorý ich previedol prírodou všetkými zmyslami.

Spoločne si pozreli Kaštieľ z Parížoviec a Kostol Panny Márie z Liptovskej Mary. Krásny výlet zakončili malým občerstvením v McDonalde.

Bol to výlet plný zážitkov!

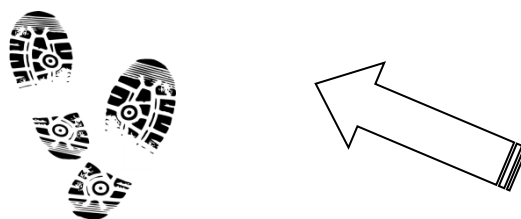
Text: Mgr. J. Lacková, Mgr. M. Pažáková
Foto: archív školy

Žiaci z VIII. ročníka absolvovali biologickú exkurziu do Demänovskej jaskyne Slobody.

Foto: archív školy

Prežili sme slnečný, pestrý, zábavný, ale i náučný deň. Po dvojročnej prestávke sa na Spišskom hrade opäť uskutočnilo skvelé podujatie, *Hradohranie*, ktoré si naši druháci nenechali ujsť. K žiakom druhého ročníka sa pridali aj žiaci z I.C, III.B a III.C triedy, ktorí taktiež túžili zažiť skvelý deň a zároveň si chceli obohatiť svoje vedomosti o historicko-kultúrnych pamiatkach Slovenska. Žiaci putovali na hradnom nádvorí netradičnými hrami, v ktorých plnili rôzne športovo-zábavné a náučné úlohy.

Z hradieb Spišského hradu sa žiakom naskytol nádherný pohľad na celý Spiš. Tretiaci, v rámci rovesníckeho učenia, pomohli svojim mladším kamarátom v oblasti prírodovedy i slovenského jazyka. Naučili prvákov a druhákov prvé vybrané slovo „SYSEL“, ktorých tam bolo naozaj neúrekom, keďže je nádvorie hradu pravidelne kosené a sysle tam majú svoje stabilné prostredie. Súčasťou podujatia bolo aj divadelné predstavenie Zlatá rybka. Strážcovia hradných tajomstiev na záver naše deti pochválili, odmenili diplomom a sladkou odmenou.

Bol to pre nás nezabudnuteľný krásny deň, plný zážitkov, spoznávania, obdivovania historických i prírodných krás Slovenska. Nemýlili sme sa, Spišský hrad sa vidieť oplatí!!!

Text: Triedne učiteľky I. - III. ročníka

Foto: archív školy

Oliver nás zoberie do hôr, lesov a lúk v okolí Levoče ...

Levočan

V dávnej dobe žil uprostred mora Levočan na ostrove Lísok. Mal dve nádherne dcéry, volali sa Lúka a Hôrka. Ale najkrajšia bola Lúka. Mali veľmi šťastný život, ale jedného dňa priplával na ostrov veľký kráľ Hrona jeho syn Les. Keď prišli k Levočanovmu domu, spýtal sa či si tu môže postaviť svoje sídlo. Levočan povedal že áno, ale nie na jeho pozemku. Kráľ sa ešte opýtal, či môže u nich pár dní prespať. „Samozrejme“, povedal Levočan. A keď sídlo bolo postavené, Les sa zamiloval do Lúky. Ale kráľ mu zakázal za ňou chodiť. Povedal, že kráľ nemôže mať ženu, totiž to v tej dobe kráľ nemohol mať ženu a Les bol nasledovník trónu. Ale Les chcel Lúku za ženu a povedal, že kráľom už byť nechce. To kráľa našťvalo. Po čase začala chodiť aj Lúka k nemu a Levočan chcel, aby boli spolu. Kráľ sa ešte viac našťval a keďže mal čarovnú knihu, chcel začarovať svojho syna a aj Lúku. Levočan povedal: „Keď ich začaruješ, zabijem ťa a vyžienim tvoj ľud.“ Kráľ sa bál a preto povedal, že začaruje celú rodinu Levočana a aj svojho syna. Zobral čarovnú knihu a povedal zaklínadlo: „Čáry, máry, nech rodina Levočana sa premení na vrchy, lúky a polia a môj syn bude les, ktorý pokryje tento ostrov.“ Keď to dopovedal, Levočan sa premenil na levočského ducha a Hôrka na Levočské vrchy a Lúka na lúky, polia a syn sa premenil na levočské lesy. Následne ale zomrel aj kráľ. Ranilo ho, že už nemá syna, ani najlepšieho kamaráta Levočana. Kráľovstvo sa napokon rozpadlo. Na Lísku zostala už iba chata od Levočana.

Foto: net

Text: Oliver Faltin

AKO SME REPREZENTOVALI ŠKOLU

Biologická olympiáda

Dňa 10.2.2022 sa konalo okresné kolo Biologickej olympiády v kat. C. V teoreticko-praktickej časti žiaci riešili on-line test, ktorý obsahoval virtuálnu praktickú časť, teoretickú a aplikačnú časť. V projektovej časti súťažiaci spracovali projekt na vybranú tému, o ktorom napísali písomnú správu, vypracovali poster a nahrali videoprezentáciu projektu. Výsledky našich žiakov: Teoreticko-praktická časť: **1. miesto: Katarína Laskovská (IX.C), 2. miesto: Sára Gedrová (VIII.C).** Projektová časť: **1. miesto: Natália Ferencáková (VIII.C).**

Biologická olympiáda v kat. C vstúpila do finále, keďže dňa 18.3.2022 sa uskutočnilo jej krajské kolo, do ktorého postúpili všetky tri žiačky našej školy. V projektovej časti **Natália Ferencáková (VIII.C)** obsadila 4. miesto a v teoreticko - praktickej časti **Katarína Laskovská (IX.C)** obsadila 5. miesto a **Sára Gedrová (VIII.C)** obsadila 9. miesto spomedzi 21 súťažiacich z Prešovského kraja. Dievčatám, ktoré sa stali úspešnými riešiteľkami olympiády.

Dňa 21.3.2022 sa uskutočnilo školské kolo Biologickej olympiády tentokrát v kat. D. Aj tu sa súťažilo v dvoch častiach. Výsledky žiakov: Projektová časť: **1. miesto: Lin Mária Fajčíková, 2. miesto: Laura Mlynarczyk, 3. miesto: Laura Pavligová.** Teoreticko - praktická časť: **1. miesto: Lenka Ondo-Eštoková, 2. miesto: Amina Komarová, 3 miesto: Alexandra Troppová.** Všetky dievčatá sú zo VII.C triedy a stali sa úspešnými riešiteľkami olympiády. Prvé dve z oboch častí postúpili na okresné kolo, ktoré sa uskutočnilo v apríli.

Dňa 21.4.2022 sa po dvoch rokoch obmedzení opäť konalo prezenčne okresné kolo Biologickej olympiády kat. D. Žiaci, ktorí postúpili zo školského kola z okresu Kežmarok a Poprad sa stretli v CVČ Poprad, aby si zmerali svoje praktické zručnosti a vedomosti z biológie. Súťaž prebiehala v dvoch častiach, v teoreticko-praktickej a projektovej.

Výsledky našich žiakov: Teoreticko-praktická časť: **2. miesto: Amina Komarová, 4.- 5. miesto: Lenka Ondo-Eštoková.** Projektová časť: **1. miesto: Lin Mária Fajčíková, 2. miesto: Laura Mlynarczyk.**

*Všetkým dievčatám srdečne blahoželáme a ďakujeme za reprezentáciu školy.
Tešíme sa na nové výzvy o rok.
PK BIO*

Vítazi školského kola biologickej súťaže - Botanikiáda, **Zara Šefčíková** a **Simeon Binek** nás 25.5.2022 reprezentovali na Katedre prírodných vied UPJŠ v Košiciach, kde si zmerali sily s ďalšími šesťdesiatimi nadšencami pre botaniku. Pracovali v tímoch, určovali jednotlivé dreviny, presádzali rastliny a zoznamovali sa s cudzokrajnými druhmi. Zo súťaže si odniesli pekné dary a rastlinky.

Ďakujeme im za reprezentáciu a dúfame, že nadšenie pre botaniku im ostane a svoje vedomosti zúročia v našom spoločnom projekte „Zelená škola“.

PK BIO

Geografická olympiáda

Dňa 17.2.2022 sa konalo on-line OKRESNÉ KOLO GEOGRAFICKEJ OLYMPIÁDY, na ktorom našu školu reprezentovalo spolu 9 žiakov 5. – 9. ročníka. Žiaci súťažili v troch kategóriách a všetci boli úspešnými riešiteľmi súťaže. Najväčšiu radosť nám urobila **Bibiána Koreňová (IX.C)**, ktorá obsadila **1. miesto** v kategórii E a **Oliver Šolc (VI.C)**, ktorý sa v kategórii F umiestnil na **3. mieste**. Obaja žiaci postupujú na krajské kolo súťaže, na ktorom im *držíme palce a prajeme veľa úspechov!*

Zároveň chceme poďakovať aj ostatným žiakom, ktorí boli síce menej úspešní, ale vynaložili veľa úsilia na prípravu v tejto náročnej súťaži. Boli to: Rebeka Čorbová, Filip Schmidt, Oliver Bielak, Nikola Nevický, Nina Raffajová, Tomáš Janda a Maxim Soltys.

Na krajskom kole nás reprezentoval Oliver Šolc, kde v kategórii žiakov šiesteho a siedmeho ročníka obsadil vynikajúce **3. miesto**. V tomto školskom roku sa tak stal našou nespochybniteľnou GEO jednotkou! Z jeho úspechu sa veľmi tešíme, lebo príprava na túto obťažnú súťaž si vyžiadala veľa času, energie a úsilia. Ešte raz Oliverovi gratulujeme a dúfame, že v práci bude pokračovať aj naďalej, a že geografia zostane predmetom, ktorý bude mať rád.

Na krajskom kole sa zúčastnila aj Bibiána Koreňová, chceme jej poďakovať za vytrvalú a usilovnú prácu, ktorú v období piatich rokov odvádzala pri príprave na súťaž. Veríme, že vedomosti a zručnosti, ktoré pri štúdiu získala jej budú na úžitok, a že geografia zostane jej veľkým koníčkom. Ďakujeme!

*Ďakujeme.
Kabinet GEOgrafie*

Hviezdoslavov Kubín

Dňa 8.2.2022 sa na našej škole konalo školské kolo recitačnej súťaže "Hviezdoslavov Kubín." Táto celoštátna postupová súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy je najstaršou a najprestížnejšou súťažou na Slovensku. Umelecký prednes je vyjadrením vlastných pocitov, záujmov a postojov prostredníctvom literárnych textov. Pre nepriaznivú pandemickú situáciu aj tento rok prebiehala táto súťaž on-line formou. Žiaci nám takto spríjemnili deň a opäť ukázali, akí sú šikovní.

- Próza: 1. miesto: **Ema Bizubová (III. B)**
                  2. miesto: **Sofia Michalíková (IV.B), Branko Taliga (II.A)**
                  3. miesto: **Oliver Kromka (IV.A), Nina Pacigová (III.C)**
- Poézia: 1. miesto: **Rebeka Sokáčová (II.A)**
                  2. miesto: **Paulína Šolcová (III.C)**
                  3. miesto: **Vanesa Čavić (II.B)**

Dňa 8.3.2022 sa v priestoroch Mestskej knižnice Kežmarok uskutočnilo obvodné kolo 68. ročníka celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky v umeleckom prednese poézie a prózy - Hviezdoslavov Kubín. Odborná porota, súťažiaci i všetci prítomní sa po dlhej dobe tešili zo stretnutia na prezenčnej forme tejto súťaže. Naši žiaci presvedčili porotu vo svojich kategóriách a všetci získali postupové miesta do vyššieho kola súťaže. *Gratulujeme a držíme palce v okresnom kole!*

Dňa 30.3.2022 sa v priestoroch Mestskej knižnice Kežmarok uskutočnilo okresné kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín. Zastupovali nás šiesti žiaci, a to vo všetkých kategóriách - poézie i prózy. Naším recitátorom sa podarilo upútať porotu a opäť získať krásne popredné miesta.

I. kategória	Poézia	3 miesto:	Rebeka Sokáčová (II.A)
	Próza	3. miesto:	Ema Bizubová (III.B)
II. kategória	Poézia	1. miesto:	Peter Ondo-Eštok (V.C)
	Próza	1. miesto	Kristína Hanesová (VI.C)

III. kategória Poézia
Próza

1. miesto: Natália Ferenčáková (VIII.C)

3. miesto: Laura Krasuľová (VIII.C)

Vítazom vo svojich kategóriách - *Pet'kovi, Kristínke a Natálke* sa podarilo postúpiť ďalej do krajského kola, ktoré sa bude konať v Prešove.

Všetkým recitátorom blahoželáme, ďakujeme sa vzornú reprezentáciu školy a postupujúcim držíme palce!

Krajská súťaž prebiehala v dňoch 27.-29.4.2022 v priestoroch Divadla Jonáša Záborského. Stretli sa tu najlepší recitátori z trinástich okresov, medzi ktorými boli aj naši žiaci, víťazi okresného kola. Usilovali sa o čo najlepší výkon a podarilo sa! **Peter Ondo-Eštok** sa umiestnil v 2. kategórii v prednese poézie na krásnom **2. mieste s návrhom na postup do celoslovenského kola**. **Kristína Hanesová** obsadila v 2. kategórii v prednese prózy skvelé **2. miesto** a zároveň ocenenie detskej poroty. **Natália Ferenčáková** našu školu a okres zastupovala v 3. kategórii a v prednese poézie taktiež získala nádherné **2. miesto**.

Všetkým trom žiakom, výborným recitátorom, srdečne blahoželáme!

Biblická olympiáda

22.3.2022 sa uskutočnilo okresné kolo biblickej olympiády. Súťažilo trojčlenné družstvo žiakov: **M. Babčáková (VII.C)**, **S. Džadoňová (VI.C)**, **P. Gončár (VI.C)**. Súťaž prebiehala on-line. Naši žiaci získali **1. miesto** a postúpili do krajského kola.

Mgr. Iveta Hovancová

„ ... a Slovo bolo u Boha ...“

30.4.2022 sa v priestoroch Spojenej školy sv. Jána Pavla II. v Poprade konalo krajské kolo recitačnej súťaže: „ ... a Slovo bolo u Boha ...“.

Našu školu reprezentovali dvaja žiaci: Samuel Soják (V.C) a Natália Ferenčáková (VIII.C). Natália získala **1. miesto** v recitácii poézie v 4. kategórii a postúpila na celoslovenské kolo, ktoré sa konalo 11.6.2022 v priestoroch Spojenej školy sv. Rodiny v Bratislave. Natália Ferenčáková aj keď nezískala ocenenie, vyjadrujeme jej veľkú vďaku za jej zapájanie sa a získavanie prvých priečok v recitácii a umeleckom prednese kresťanskej poézie a prózy počas viacerých rokov na našej škole.

Naším žiakom zo srdca ďakujeme a blahoželáme.

Mgr. Iveta Hovancová

Okresné kolo PYTAGORIÁDY

29.-30.3.2022 sa uskutočnilo okresné kolo PYTAGORIÁDY žiakov 3. až 8. ročníka. V každej kategórii súťažiaci riešili tradične v časovom limite 60 minút 15 úloh, a to priamo v škole on-line formou. Výsledky, ktoré dosiahli naši žiaci v jednotlivých kategóriách:

P3	žiaci III. ročníka
Počet súťažiacich v okrese 109:	z toho úspešných riešiteľov 42
3. miesto	Oliver KORPONAJ (III.C)
Ďalší úspešní riešitelia (11):	Nina Vyrosteková (III.C), Paulína Šolcová (III.C), Nina Soltysová (III.C), Nina Džadoňová (III.C), Natália Duranková (III.B), Diana Dziaková (III.C), Lukáš Jankura (III.A), Simona Kaščáková (III.B), Branislav Kapral (III.C), Tadeáš Oravec (III.C), Andrea Jandová (III.B)
P4	žiaci IV. ročníka
Počet súťažiacich v okrese 80:	z toho úspešných riešiteľov 45
2. až 3. miesto:	Sofia MICHALÍKOVÁ (IV.B), Maxim POLIAKOV (IV.C)
Ďalší úspešní riešitelia (9):	Veronika Sokáčová (IV.A), Branislav Štosel (IV.B), Timea Karaffová (IV.B), Dominik Pajonko (IV.C), Martin Dlhý (IV.C), Richard Kolumber (IV.B), Lenka Laskovská (IV.B), Michaela Starinská (IV.B), Kristína Hrušková (IV.A)
P5	žiaci V. ročníka
Počet súťažiacich v okrese 32:	z toho úspešných riešiteľov 18

Úspešní riešitelia (3):	Dávid Šúrek (V.B, 6. miesto), Peter Ondo-Eštok (V.C, 10. miesto), Simeon František Binek (V.A)
P6	žiaci VI. ročníka
Počet súťažiacich v okrese 54:	z toho úspešných riešiteľov 13
1. miesto:	Juraj ČUBAN (VI.C)
2. miesto:	Alexandra ŠOFRANKOVÁ (VI.A)
Ďalší úspešní riešitelia (3):	Juliána Koreňová (VI.C, 4. až 5. miesto), Dávid Dufala (VI.C, 6. miesto), Ella Štolcová (VI.C)
P7	žiaci VII. ročníka
Počet súťažiacich v okrese 48:	z toho úspešných riešiteľov 10
1. miesto:	Dávid DŽADOŇ (VII.C)
Ďalší úspešní riešitelia (2):	Lenka Marhefková (VII.C, 4. miesto), Samuel Novák (VII.C, 5. miesto)
P8	žiaci VIII. ročníka
Počet súťažiacich v okrese 10:	z toho úspešných riešiteľov 6
3. miesto:	Zoja NEVICKÁ (VIII.C)
Ďalší úspešní riešitelia (1):	Adam Hrabkovský (8.C, 5. miesto)

Všetkým úspešným riešiteľom ďakujeme za reprezentáciu školy a víťazom srdečne blahoželáme!

PK MAT

Okresné kolo chemickej olympiády

Vzhľadom na pozitívny vývoj a uvoľňujúce sa protipandemické opatrenia sa okresné kolo chemickej olympiády konalo 25.3.2022 v prezenčnej forme. Pre naše deviatačky to znamenalo možnosť stretnúť sa a riešiť náročné praktické úlohy v chemickom laboratóriu na ZŠ s MŠ sv. Kríža v Kežmarku. Po zvládnutí praktickej časti nasledoval ešte test z teoretickej časti. Výsledkom je **2. miesto Sára Purschovej** a **5. miesto Romany Svocákovej z IX.C.**

Dievčatám srdečne blahoželáme a Sára držíme palce na krajskom kole chemickej olympiády v Prešove.

Okresné kolo MATEMATICKEJ OLYMPIÁDY

12.4.2022 sa konalo *okresné kolo* MATEMATICKEJ OLYMPIÁDY v kategóriách Z6, Z7 a Z8. V každej kategórii sme získali medailové pozície, ale tešíme sa z každého úspešného riešiteľa súťaže (z maximálneho počtu bodov 18 je potrebné získať aspoň 9).

Z6	šiestaci
V okrese súťažilo 33 žiakov 6. ročníka:	z toho 17 sa stali úspešnými riešiteľmi
2. miesto:	Juraj Čuban, Juliána Koreňová, Ella Štolcová (VI.C)
<i>Ďalší úspešní riešitelia:</i>	Viktória Pisarčíková, Nikola Nevický (VI.C)
Z7	siedmaci
V okrese súťažilo 29 žiakov 7. ročníka:	z toho 12 sa stali úspešnými riešiteľmi
1. miesto:	Miriám Babčáková (VII.C)
2. miesto:	Michaela Gáborčíková, Samuel Novák (VII.C)
<i>Ďalší úspešní riešitelia:</i>	Dávid Džadoň (VII.C)
Z8	ôsmaci
V okrese súťažilo 17 žiakov 8. ročníka:	z toho 4 sa stali úspešnými riešiteľmi

1. miesto:

Zoja Nevická (VIII.C)

3. miesto:

Natália Ferencáková (VIII.C)

*Srdečne blahoželáme a ďakujeme za krásnu reprezentáciu školy!
PK MAT (predmetová komisia matematiky)*

MAKS /Matematický korešpondenčný seminár/

Ďalší ročník MAKS je za nami. Prišiel čas odovzdať Maksáčom za celoročnú prácu zaslúženú odmenu. Ocenený bol každý, kto sa zapojil aspoň do troch kôl súťaže, ktorá ich má počas školského roka celkovo osem. Do súťaže sa zapojilo takmer 4 000 žiakov z celého Slovenska.

Z našej školy riešili súťažné úlohy 6 žiaci z V.C triedy, 2 žiaci zo VI.C, 1 žiak zo VII.C a 1 žiak z VIII.B triedy. **Dávid Džadoň** (VII.C) triedy získal vo svojej kategórii MAKS 7 (žiaci VII. ročníka ZŠ a sekundy OG) titul **MAKSiHVIEZDA** a zaradil sa medzi 15 % najúspešnejších riešiteľov z celého Slovenska.

MAKSiDIPLOM získal **Filip Roth** (VIII.B), 6 žiaci z V.C triedy: **Alexej Andráš, Jakub Ferenc, Tomáš Janda, Peter Ondo-Eštok, Jakub Rušin, Samuel Soják** a 2 žiaci zo VI.C triedy: **Nikola Nevický** a **Ema Novosedláková**.

*Všetkým súťažiacim ďakujeme za reprezentáciu školy a Dávidovi srdečne blahoželáme!
PK MAT*

MARATÓN V DELENÍ

22.6.2022 sa uskutočnil „Maratón v delení prirodzených a desatinných čísel“. Súťažiaci mohli získať 20 bodov, a to ak správne vypočítal všetkých daných 20 príkladov. Výsledky:

Žiaci V. ročníka: *Súťaže sa zúčastnilo 42 piatokov: 7 z V.A, 11 z V.B, 24 z V.C.*

1. miesto: **Samuel Gemza** (V.B, 18 bodov)
2. miesto: **Sofia Scholtzová** (V.B, 16 bodov)
3. miesto: **Tomáš Dzurňák** (V.B, 15 bodov)

Žiaci VI. ročníka: *Súťaže sa zúčastnilo 43 šiestakov: 12 zo VI.A, 6 zo VI.B, 25 zo VI.C.*

1. miesto: **Nikola Nevický** (VI.C, 20 bodov)
2. miesto: **Juraj Čuban** (VI.C, 17 bodov)
Marko Poľanovský (VI.A, 17 bodov)
3. miesto: **Dominika Scholtz** (VI.A, 14 bodov)

Vítazom srdečne blahoželáme! PK MAT

Šaliensky Maťko - okresné kolo

Po ročnej prestávke CVC Kežmarok uskutočnilo okresné kolo 27. ročníka súťaže v prednese slovenských povestí „Šaliensky Maťko J. C. Hronského 2022“. Naši žiaci podali vynikajúci výkon a umiestnili sa vo svojich kategóriách na popredných miestach:

1. kategória: 1. miesto: **Ema Bizubová (III.B)**
2. kategória: 2. miesto: **Samuel Soják (V.C)**
3. kategória: 1. miesto: **Kristína Hanesová (VI.C)**

Všetkým trom súťažiacim srdečne gratulujeme a postupujúcim žiačkam z prvého miesta držíme palce v krajskom kole, ktoré sa bude konať dňa 28.4.2022 v Prešove. Už teraz sa všetci tešíme na ďalší ročník tejto

Dňa 4.5.2022 sa v Prešove konalo krajské kolo. Emka a Kristínka predviedli opäť svoje recitačné umenie. Odborná porota i všetci prítomní zhodnotili, že tohto roku, po dlhšej pandemickej prestávke, mala súťaž mimoriadne vysokú úroveň prednášajúcich.

Naša začínajúca recitátorka Emka, síce ešte nestála na pódiu pre víťazov, ale nazbierala nové skúsenosti a už teraz sa teší na ďalší ročník súťaže. Kristínka opäť zaujala porotu, ktorá ocenila jej interpretáciu povesti o Hradnej kľučiarke z Kežmarku tak, že získala nádherné **1. miesto** a postupuje do celoslovenského kola súťaže.

Obidvom dievčatám blahoželáme a ďakujeme za vynikajúcu reprezentáciu školy. Kristínke držíme palce v celoslovenskom kole!

Vesmír očami detí 2022

Aj v tomto školskom roku sme sa zapojili do výtvarnej súťaže -Vesmír očami detí. To, ako si ho predstavujú naši žiaci, zúčastnili vo svojich originálnych prácach, z ktorých porota vybrala tie najkrajšie. Žiaci, ktorých práce postupujú do celoslovenského kola: **Martin Oskar Chritz (VI.A), Lenka Laskovská (IV.B), Michaela Starinská (IV.B).**

Žiaci, ktorých práce boli ocenené v okresnom kole: **Markus Malák (II.A), Timea Karaffová (IV.B), Nina Raffajová (V.C), Maxim Soltys (V.C).**

Všetkým srdečne blahoželáme a postupujúcim držíme palce!

*Mgr. V. Maláková, Mgr. J. Galliková,
Mgr. M. Pažáková*

Nemecký jazyk

Na záver školského roka 2021/22 by sme sa chceli touto formou poďakovať všetkým žiakom, ktorí sa zúčastnili súťaží v nemeckom jazyku. Za umiestnenie v okresnom kole **Olympiády v nemeckom jazyku** gratulujeme:

Romane Svocákovej (IX.C) - 2. miesto, kategória 1B

Natálii Jančovej (IX.C) - 4. miesto, kategória 1B

Prednes poézie a prózy v nemeckom jazyku:

- poézia, **1. miesto v okresnom a v regionálnom kole**, kategória 3.-4. ročník

Sofia Michalíková (IV.B)

- próza, **1. miesto v okresnom a v regionálnom kole**, kategória 5.-7. ročník

Ella Štolcová (VI.C)

*Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu po prázdninách.
Vyučujúci nemeckého jazyka*

ŠPORT

Okresné kolo v atletickom 4-boji

9.5.2022 sa konalo okresné kolo v atletickom 4-boji.

XXXV. Kežmarské hry o „Pohár primátora mesta Kežmarok“ v ľahkej atletike
30.5.2022

Školská horolezecká liga

Naši žiaci sa zúčastnili 1. ročníka Školskej horolezeckej ligy, kde obsadili 1. miesto.

Ďakujeme žiakom za ich veľké športové výkony!

Detská Atletika

Dňa 27.5.2022 sa uskutočnila na futbalovom ihrisku krásna akcia - *Detská atletika*. Zúčastnili sa jej žiaci všetkých ZŠ mesta Kežmarok. Žiaci našej školy boli v jednotlivých disciplínach mimoriadne úspešní. Odmena, tričko s logom - Kežmarok Európske mesto športu deti veľmi potešila. Výsledky za jednotlivé ročníky: 1. miesto - I.B, II. A a IV.C.

Vítazom blahoželáme a tešíme sa na súťaženie opäť v septembri.

Slávik Slovenska - okresné kolo

Dňa 12.5.2022 sa po dvojročnej pandemickej prestávke uskutočnilo okresné kolo prestížnej celoslovenskej speváckej súťaže Slávik Slovenska. Naše šikovné speváčky Kristína Kopaničáková (III.B), Zdenka Briksiová (V.B) a Laura Pavligová (VII.C), úspešne reprezentovali našu školu. Predstavili svoj talent v priestoroch Centra voľného času v Starej Ľubovni a zanôtili nádherné melódie slovenských ľudových piesní. Odborná porota mala i v rámci nášho okresu neľahké rozhodovanie. Napokon sa rozhodla nasledovne:

1. kategória: **1. miesto: Kristína Kopaničáková**

3. kategória: **1. Miesto: Laura Pavligová**

Všetkým trom dievčatám patrí veľká pochvala za ich skvostné spevácke výkony.

Postupujúcim dievčatám Kristínke a Laurinke držíme palce v krajskom kole v Prešove!

TESTOVANIE 9 2021/2022

Dňa 6.4.2022 sa žiaci IX. ročníka zúčastnili celoslovenského testovania T9 - 2022 zo slovenského jazyka a literatúry a z matematiky. Výsledky žiakov našej školy:

Slovenský jazyk a literatúra

PRIEMERNÁ ÚSPEŠNOSŤ ŠKOLY: **62,6 %**

PRIEMERNÁ ÚSPEŠNOSŤ V SR – NÁRODNÝ PRIEMER: 59,1 %

/PERCENTUÁLNA ÚSPEŠNOSŤ NAŠEJ ŠKOLY JE **O 3,5 % VYŠŠIA** AKO PRIEMER V SR./

Matematika

PRIEMERNÁ ÚSPEŠNOSŤ ŠKOLY: **69,0 %**

PRIEMERNÁ ÚSPEŠNOSŤ V SR – NÁRODNÝ PRIEMER: 53,2 %

/PERCENTUÁLNA ÚSPEŠNOSŤ NAŠEJ ŠKOLY JE **O 15,8 % VYŠŠIA** AKO PRIEMER V SR./

Žiaci, ktorí dosiahli úspešnosť 100 %:

Brian Róbert Kalafut (IX.C), Katarína Laskovská (IX.C), Matej Mitura (IX.C).

PK SJL a PK MAT

Moja malá záhradka

Mravčekovia, žiaci I.B, sa zapojili do projektu **Moja malá záhradka** spoločnosti Kaufland Slovensko. Výsledky súťaže zatiaľ ešte nie sú známe, ale jedno víťazstvo už majú. To svoje. Svojou vytrvalosťou a láskou k prírode dokázali vypestovať z malých semienok rastlinky, ktoré putujú do ich rodinných domácností.

KOMPARO

Naša škola sa dlhodobo zapája do testovania s názvom *Komparo*, na ktorom si žiaci môžu overiť vedomosti a porovnať svoje výsledky s rovesníkmi v iných školách a mestách na celom Slovensku. Žiaci sa testujú z predmetov slovenský jazyk, matematika, prírodoveda, vlastiveda a všeobecné študijné predpoklady. Testovanie sa konalo 28.4.2022. Celkové výsledky žiakov IV. ročníka:

MATEMATIKA	4.ročník	Percentuálna úspešnosť
Percentuálna úspešnosť našej školy		48,7 %
Percentuálna úspešnosť v Slovenskej republike (SR)		38,3 %

SLOVENSKÝ JAZYK	4.ročník	Percentuálna úspešnosť
Percentuálna úspešnosť našej školy		56,8 %
Percentuálna úspešnosť v Slovenskej republike (SR)		48,4 %

PRIRODOVEDA	4.ročník	Percentuálna úspešnosť
Percentuálna úspešnosť našej školy		68,0 %
Percentuálna úspešnosť v Slovenskej republike (SR)		66,6 %

VLASTIVEDA	4.ročník	Percentuálna úspešnosť
Percentuálna úspešnosť našej školy		71,7 %
Percentuálna úspešnosť v Slovenskej republike (SR)		60,0 %

VŠEOBECNÉ PREDPOKLADY	4.ročník	Percentuálna úspešnosť
Percentuálna úspešnosť našej školy		56,8 %
Percentuálna úspešnosť v Slovenskej republike (SR)		49,8 %

EnviroOtázniky 2022

Máme za sebou *XVI. ročník súťaže EnviroOtázniky*, ktorý sa niesol v duchu rôznorodosti tém a otázok. Od 12.5. - 12.6. sa žiaci II. ZŠ zapájali do vedomostnej envirovýchovnej olympiády.

Žiaci odpovedali na okruhy otázok - elektroodpad, moria a oceány, ekoturizmus, ochrana vtákov, CITES, klimatické zmeny a eko poľnohospodárstvo. Do súťaže sa zapojilo 667 súťažiacich zo 67 škôl z celého Slovenska, vrátane **6 žiakov z VIII.C: Matúš Gaľa, Gabriela Karpíšová, Marko Molnár, Viliam Pichnarčík, Oliver Pukluš a Filip Schmidt**. Všetci šiesti súťaž zvládli a stali sa úspešnými riešiteľmi on-line envirovýchovnej olympiády.

Blahoželáme a dúfame, že svoje vedomosti zúročia vo svojom štúdiu, živote a aj v našom programe Zelená škola.

PK BIO- CHE

ZBERAČI

Zber bateriek

Koncom mája skončila súťaž, do ktorej sa aktívne zapájajú celá naša škola. Najaktívnejší sú žiaci na prvom stupni, ktorí nosia veľa bateriek v menších množstvách. Preto víťazmi v tomto školskom roku 2021/2022 sa stala trieda **4.C** s **55 kg** a druhá najlepšia trieda zberačov **1.B** so **40 kg**.

Vyhodnotenie najlepších jednotlivcov na škole:

1.miesto

Petra Kubíková (6.C) - 74,5 kg

2.miesto

Biel'ak Oliver (7.C) – 50 kg

3.miesto

Vančo Rastislav (4.C) – 46 kg

4.miesto

Molnár Marko (8.C) – 44kg

Celkovo sa vyzbieralo 415 kg bateriek. Aj táto súťaž je príkladom, že sme **Zelená škola**.

Zber zubných kefiek

Hádzate zubné kefky do kontajnerov na plast? Realita je taká, že aj tak končia na skládke či v spaľovni. Sú totiž vyrobené z rôznych druhov plastov, ktoré nikto od seba neoddeľuje. Aj preto naša škola aj v tomto školskom roku zbierala zubné kefky, aby sme ich poctivo zrecyklovali. Zbierame kefky CURAPROX, ktoré sa nám na školu vrátia v podobe košov na triedenie odpadu. Zbierame aj kefky iných značiek, z ktorých sa síce nevyrobia koše, ale tiež ich zachraňujeme pred skládkou odpadu.

V tomto školskom roku sa nám podarilo vyzbierať **1136 zubných kefiek**, za čo škola dostane 11 košov na triedenie papiera a plastu. V zbere je aktívnejší prvý stupeň, ktorý doniesol spolu 837 kefiek a najaktívnejšími triedami sa stali **III.C (212 ks)** a **II.A (152 ks)**.

Za jednotlivcov suverénne vedie **Stephany Kováčiková so 130 ks** a peknými počtami kefiek tiež prispeli **Kristína Harabinová, Daniel Jančo, Laura Kredatusová, Leo Kredatus, Fabian Scherfel** a **Gréta Tomašková**.

*Ďakujeme a v zbere pokračujeme aj budúci šk. rok.
Mgr. M. Mlynarčíková*

FANTÁZII SA MEDZE NEKLADÚ

... keď sú ruky šikovné ...

Valentín

Jar prichádza

Veľkonočné tvorenie – 3. ročník

Naši veľkonoční zajkovia - krúžok Spolu a hravo v 3.B

Vajíčka, kytice a zajace

Pre mamičku

Komu sa nelení, tomu sa zelení

Moje mesto

Deň Zeme

Fotené tvorenie v prírode

Časopis je plný nášho tvorenia a preto nezabudni prispieť aj do budúceho čísla

P.K.

Kreativita je rovnako dôležitá ako schopnosť písať a čítať.

– Ken Robinson

Kreativitu nemôžete vyčerpať. Čím viac ju používate, tým viac jej máte.

– Maya Angelou

Talent trafi cieľ, ktorý iní nedokázali trafiť. Génus trafi cieľ, ktorý nikto iný nevidel.

– Arthur Schopenhauer

Inšpirácia existuje, ale najprv vás musí prichytiť pri tom, ako pracujete.

– Picasso

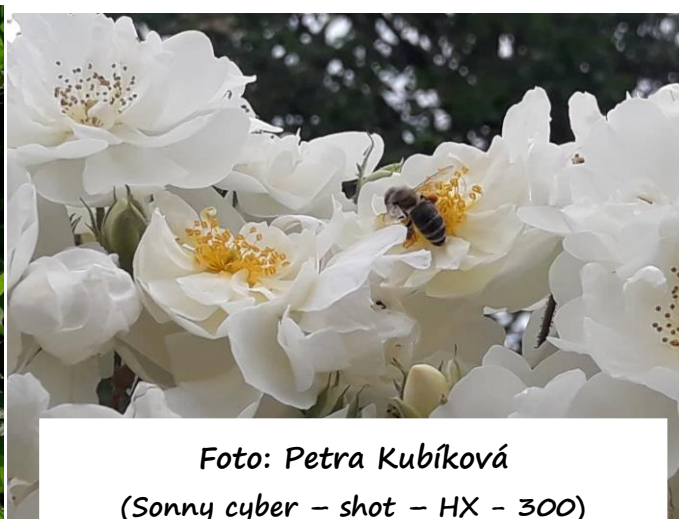

FOTOGRAFICKÉ OKIENKO

Ked' máj kvitne všetkými farbami

Ked' jar končí a začína letoo ...

*Foto: Petra Kubíková
(Sonny cyber – shot – HX – 300)*

Poštová schránka

fiseracik@gmail.com

Ahojte, fišeráci,
v redakcii sa už tešíme na leto ....

S pozdravom Vaša
Petra Kubíková

Nezabudni na nás - prajem Ti leto plné
zážitkov, o ktoré sa s nami nezabudni
podeliť ... Teším sa! P. K.

Správna odpoveď na hádanku:

22.2.2022
22:22:22

Melón nie je ovocie, ale zelenina, patrí do rovnakej skupiny ako klasická dyňa, patizón, cuketa a je príbuzným aj klasickej uhorky. Skysnutý melón napríklad môže chutiť rovnako ako pokazená skysnutá uhorka. Rastlina melóna a klasickej tekvice môže byť na nerozoznanie. Melón nikdy nebol a ani nebude ovocím. Je len osviežujúcim zástupcom ríše zeleniny o niečo viac, než iné druhy.

Ešte mám otázku?

Z čoho sa vlastne vypestuje bezkôstkový melón?

Áno, tiež mi napadlo - čo bolo skôr - vajce alebo sliepka?

☺ P. K.

V budúcom čísle sa dočítate:

Liečivé kamene – modrá, zelená, hnedá, čierna
Svet hore nohami
Letné zážitky
Jesenné kreácie
Vianočné tvorenie
Starý rok končí

